

Kaj pa na tem svetu, lepo prosim, ni drama?

Dušan Jovanović

ISSN 2536-3700, JANUAR 2021 01

BLEJSKE NOVICE

Občina Bled, Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Radovljica in Glasbena šola Radovljica vabijo na virtualno proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku, 7. februarja ob 19. uri. Letošnjo proslavo bodo glasbeno obarvali učenci Glasbene šole Radovljica, z recitacijami Prešernovih pesmi bo večer popestrila slovenska igralka, pisateljica, pesnica in učiteljica Nataša Konc Lorenzutti. Povezava do virtualne proslave bo objavljena na spletni strani Občine Bled in preko spletnih vabil. Povezava bo možna od 7. februarja od 19. ure dalje. Na fotografiji: Lanska slovesnost ob Prešernovem spomeniku na Bledu.

Foto zgoraj: Uroš Ambrožič

Drage občanke, spoštovani občani,

Veseli me, da so se v tem tednu najmlajši otroci vrnili v vrtec in v šolo. Otrokom, staršem ter učiteljem in učiteljicam, vzgojiteljem in vzgojiteljicam, želim vse dobro, predvsem pa varen in zdrav začetek!

Zdravstvene posledice epidemije so še nepredvidljive, bojim pa se, da bodo hude predvsem v družbenem življenju in gospodarstvu, vključno s turizmom. Majhen obliž turističnemu gospodarstvu prinaša svetovno prvenstvo v biatlonu, ki ga bo februarja gostila Pokljuka. V pridobitev prvenstva sta tako organizator kot tudi lokalna skupnost vložila veliko naporov, žal bo epidemija vplivala tudi na izvedbo tega sicer izjemno pomembnega in velikega športnega dogodka. Če bi bile razmere normalne, bi vseh 14 dni trajanja prvenstva Bled živel z biatlonom – na Jezerski promenadi bi se vsak večer vrstile prireditve, proti Pokljuki bi vozili avtobusi z navijači, skupaj bi praznovali in se veselili. Kljub vsemu sem prepričan, da bodo tako športne ekipe kot tudi mediji z Bleda in s Pokljuke odšli z dobrimi vtisi in lepimi spomini in se k nam radi vračali tudi v bodoče. Glejmo vnaprej!

Kot boste lahko prebrali v nadaljevanju novic, se je začelo cepljenje proti koronavirusu. Vse kaže, da bo to ključnega pomena, saj si želimo čim prej zaživet normalno življenje. Še posebej je cepljenje pomembno za našo, izrazito turistično naravnano lokalno skupnost. Kljub temu vsem polagam na srce, da se dokler ne bomo cepljeni, strogo držimo vseh varovalnih ukrepov. Gorenjska sicer sodi med epidemiološko varnejše regije, nevarnosti še ni konec. Z žirovniškim županom

Leopoldom Pogačarjem sva z izvajalcem del, družbo Garnol, podpisala pogodbo o izgradnji novega mostu čez Savo Dolinko v Piškovici. Ponovna vzpostavitev te prometne zveze seveda ni namenjena le motornemu prometu pač pa pešcem in kolesarjem. Že sredi poletja naj bi tako spet lahko uživali v slikoviti povezavi med sosednjima občinama, ki po bogastvu naravne in kulturne dediščine izstopata daleč naokoli.

Letos prvič po dolgih desetletjih ne bo slovesnosti ob najstarejšem spomeniku dr. Francetu Prešernu pod blejsko župnijsko cerkvijo. Spominu na velikega pesnika in obeležitvi slovenskega kulturnega praznika pa se le ne bomo odrekli – skupaj z radovljiško izpostavo Javnega sklada za kulturne dejavnosti bomo pripravili virtualno slovesnost za vse štiri občine – Bled, Bohinj, Gorje in Radovljico. Slovesnost si boste lahko ogledali na kanalu youtube.

Slovenski kulturni praznik je tudi praznik slovenske besede in umetnosti. Na novega leta dan se je poslovil eden največjih slovenskih dramatikov in režiserjev, občan Občine Bled, gospod Dušan Jovanović. Oral je ledino na področju eksperimentalnega gledališča, njegove angažirane drame so brezkompromisno nastavljale ogledalo družbi in zato vsakič razburkale duhove. Vse po vrsti so še vedno aktualne. Dobitnik velike Prešernove nagrade za življenjsko delo je v svoji esejistični zbirki Svet je drama zapisal: »Kaj pa na tem svetu, lepo prosim, ni drama?« Družini izrekam iskreno sožalje in svoje globoko spoštovanje do umetnika.

Kot sreča v nesreči nam je letošnja zima ponudila številne užitke v naravi. Jezero sicer ni zamrznilo, vendar sem z veseljem opazoval drsanje otrok na zamrznjenih bajerjih in tekače na smučeh na sijajno pripravljenih in vzdrževanih progah. Tokrat smo na svoj račun prišli tudi navadni sprehajalci med Gmajno in Dobami, saj smo dobili prav nam namenjeno snežno stezo. Možnosti za zdravo gibanje na svežem zraku, zraven pa še s čudovitimi razgledi, ni manjkalo in najlepša hvala vsem, ki ste prispevali k temu velikemu zadovoljstvu. Lepote naše dežele in energije naših ljudi nam ne more in ne sme vzeti nihče!

:: Vaš župan, Janez Fajfar

V skladu s 7. členom Pravilnika o občinskih priznanjih (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 3/2014) župan Občine Bled objavlja

RAZPIS

za podelitev priznanj Občine Bled za leto 2021

A. PREDMET RAZPISA

so občinska priznanja, ki se podelijo vsako leto na osrednji slovesnosti ob občinskem prazniku, razen če občinski svet iz utemeljenega razloga odloči drugače.

1. Zlata plaketa Občine Bled se lahko podeli:

- občanu, v izjemnih primerih ob utemeljenih priložnostih tudi drugim,
- skupini občanov ali organizaciji oziroma pravni osebi, ki s svojim življenjskim delom, vrhunskim dosežkom ali dolgoročnimi rezultati vidno prispeva k razvoju in ugledu Občine Bled, k boljšemu in kvalitetnejšemu življenju občanov ali s svojimi dosežki na različnih področjih gospodarskega ali družbenega življenja pušča pečat v lokalni skupnosti.

2. Častni znak Rajska ptica se lahko podeli:

- občanu, v izjemnih primerih ob utemeljenih priložnostih tudi drugim,
- skupini občanov ali organizaciji oziroma pravni osebi ob življenjski ali delovni obletnici, če vidno prispeva k razvoju in ugledu Občine Bled, k boljšemu in kvalitetnejšemu življenju občanov ali s svojimi dosežki na različnih področjih gospodarskega ali družbenega življenja pušča pečat v lokalni skupnosti.

3. Priznanja župana Občine Bled: podeljuje župan Občine Bled po svoji presoji.

B. PREDLAGATELJI PODELITVE PRIZNANJA

Predlagatelji podelitve priznanja so lahko:

- skupina najmanj 20 posameznikov s podpisi,
- najmanj trije člani Občinskega sveta,
- Svet krajevne skupnosti,
- druga organizacija oziroma pravna oseba.

C. VSEBINA PREDLOGA ZA PODELITEV PRIZNANJA

Predlog za podelitev priznanja mora biti podan v pisni obliki in vsebovati:

BLEJSKE NOVICE 01 (ISSN 1855-4717) - Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Bled, Cesta svobode 13, 4260 Bled, tel. 04 575 01 00, www.e-bled.si, e-pošta: obcina@bled.si. Pravice izdajatelja izvaja: Antus Jesenice. Odgovorna urednica Romana Purkart, uredniški odbor: Nuša Poljanec, Alojz Ropret. Lektoriranje: Mateja Erman Repe. Izid: 29. 01. 2021. Časopis izhaja v nakladi 3.500 izvodov, brezplačno ga prejemo vsa gospodinjstva v občini Bled. Priprava za tisk, tisk in distribucija: Antus Jesenice. Elektronski naslov uredništva: blejskenovice.bled@gmail.com. Nenaročenih člankov in fotografij ne honoriramo. Časopis sodi med proizvode, za katere se obračunava 9,5 % DDV (Ur. L. RS št. 89/98). Blejske novice so vpisane v evidenco javnih glasil pod zaporedno številko 1720 in v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno št. 436. Trženje oglašnega prostora Antus Jesenice, 04 586 51 30, info@antus.si.

Naslednje Blejske novice izidejo 26. 02. 2021, prispevke sprejemamo do 18. 02. 2021 na: blejskenovice.bled@gmail.com

- seznam imen in priimkov s podpisi skupine posameznikov ali naziv predlagatelja,
 - ime in priimek ali naziv predlaganega prejemnika priznanja in osnovne podatke o njem,
 - obširnejši obrazložitev predloga z navedbo ključnih razlogov in vseh pomembnih podatkov ter dejstev.
- Predlagatelj ni dolžan navesti, katero priznanje naj predlagan prejemnik prejme. V primeru navedbe komisija na njegov predlog ni vezana. Mora pa predlagatelj navesti najnižjo stopnjo priznanja, za katero meni, da naj ga predlagani prejemnik dobi. Na njegov poziv mora predlagatelj v roku, ki ga določi komisija, dostaviti

dokumente, ki potrjujejo dejstva iz obrazložitve.

D. ROK ZA ZBIRANJE PREDLOGOV

Predlogi za podelitev občinskih priznanj morajo biti vloženi do vključno sobote, 20. 2. 2021, na naslov: Občina Bled, Cesta Svobode 13, 4260 Bled, s pripisom "Občinska priznanja 2021" in v Word dokumentu po elektronski pošti na naslov: aleksandra.zumer@bled.si.

E. OBRAVNAVANJE PREDLOGOV

Predloge za podelitev občinskih priznanj bo obravnavala Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Komisija mora o predlogih odločati najkasneje v roku 30 dni od zaključka roka za zbiranje.

Komisija pri oblikovanju predlogov občinskemu svetu navede razloge za podelitev priznanja. Iz navedbe mora biti jasno razvidno, za katero zaslugo, dosežek, delo ali rezultat in za katero področje se priznanje podeljuje. Predlogov, ki jih komisija zavrže, ni potrebno posebej utemeljevati.

Odločitev o predlogu sprejme komisija na svoji seji z večino glasov prisotnih članov komisije. Komisija svoje predloge posreduje v sprejem občinskemu svetu, ki o podelitvi odloči s sklepom.

Številka: 030-4/2020-3

Datum: 19. 1. 2021

:: Janez Fajfar, župan

Cepljenje proti koronavirusni bolezni covid-19 na Bledu

Pandemija covid-19 je povsem ohromila življenje državljanov in nas prikrajšala za mnoge svoboščine, ki smo jih bili navajeni v našem življenju.

Vsi ukrepi samozaščite in ukrepi omejevanja svoboščin niso uspeli ustaviti virusa, vse upanje tako stavimo na cepljenje, da pa bi bilo cepljenje uspešno za vse prebivalstvo in bi zaustavili pohod virusa, moramo precepiti vsaj 60 do 70 % populacije.

Zdravstveni delavci ZD Bled, ki s svojim delom pokrivamo občini Bled in Gorje, smo se, razen tistih, ki so covid-19 preboleli, že cepili, ravno tako zaposleni v lekarni, zobozdravniki in koncesionarji.

Po prvi dozi cepiva, ki smo ga prejeli 7. januarja 2021, nismo imeli nobenih neželenih učinkov, nekateri so poročali o občutjih, podobnih po cepljenju proti gripi.

S cepljenjem občanov in občank, starejših od 80 let, smo začeli 14. in 15. januarja 2021, ko je vsak zdravnik, glede na to, koliko pacientov ima, pozval prvih deset, naj se cepljenja udeležijo. Vsak teden bomo pozvali podobno število pacientov, dokler ne bomo po padajoči starostni lestvici cepili vse ljudi, ki so starejši od 60 let. Cepivo, s katerim cepimo, je znamke Pfizer Biontech, ki deluje na RNA-osnovi

in zahteva drugi odmerek po treh tednih. Že po prvem cepljenju naj bi cepivo po desetih dneh pacienta že varovalo, teden dni po drugi dozi cepiva pa cepljenje praktično zagotavlja popolno zaščito. Paciente, ki so nepokretni, bomo cepili na

domu, vendar z drugim cepivom, cepivom Moderne. To cepivo ni občutljivo na tresljaje in transport. Tudi to cepivo deluje na RNA-osnovi. Pri tem cepljenju je drug odmerek potreben po enem mesecu. Število odmerkov tega cepiva je omejeno. Paciente bomo o cepljenju pravočasno obvestili. Cepili naj bi že v januarju.

Pacienti, ki so zdravi in mlajši od 60 let, bodo na vrsto prišli spomladi, predvidoma jih bomo cepili s cepivom proizvajalca AstraZeneca, za katerega se država še dogovarja.

Pacienti, ki so že preboleli covid-19, se lahko cepijo šele šest mesecev po prebolevi bolezni. Otrok do 16. leta ne cepimo.

Pacienti, starejši od 60 let, se za cepljenje lahko prijavijo v Zdravstvenem domu Bled – osebno na recepciji ali po telefonu 04 575 4000, nato boste o datumu cepljenja obveščeni. Mlajši od 60 let se ravno tako prijavijo, s tem da boste cepljeni kasneje, najverjetneje spomladi.

Cepljenje zdravstveni delavci svetujemo vsem občanom in občankam. S cepljenjem bomo zavarovali sebe, svoje otroke in vnuke. Cepimo se za danes in boljši jutri. Skupaj zmoremo!

:: mag. Leopold Zonik, direktor
Zdravstvenega doma Bled

Sestre hčere Marije Pomočnice – prostovoljke v domu za starejše

V Sloveniji smo se z oktobrom 2020 začeli boriti z drugim valom širjenja koronavirusa. Iz dneva v dan je bilo vse več obolelih. Vemo, da je bila gorenjska regija v tistem času med najbolj ogroženimi, zlasti zaskrbljujoča je bila situacija zaradi števila okuženih v domovih za starejše.

Poleg tega se je začelo šolanje na daljavo, zaprle so se gostilne, razni saloni ..., prepovedane so bile mnoge dejavnosti, med njimi tudi te, ki jih izvajamo sestre hčere Marije Pomočnice v Marijinem domu na Bledu. Temeljno poslanstvo sester hčera Marije Pomočnice je delo z mladimi. Tudi

v tem t. i. koronačasu se trudimo ostati v stiku z mladimi in družinami z molitvijo ter preko elektronskih naprav, ki nam to omogočajo, ali preko telefonskih pogovorov. Pripravljamo različna srečanja in duhovne obnove na daljavo za razne skupine in družine ter se veliko pogovarjamo

s posamezniki. V največji stiski pa smo se brž odzvale na povabilo Direktorata za dolgotrajno oskrbo pri Ministrstvu za zdravje Republike Slovenije in pohitele na pomoč v Dom upokojencev dr. Franceta Berglja na Jesenice. Tudi če se na prvi pogled zdi, da delo s starejšimi v domu upokojencev ni naše poslanstvo, to povsem ne drži. Starejši so zakladnica spominov, izkušenj in modrosti. Mlajših generacij ne bi bilo brez starejših ... In če navadno ljudje pridejo k nam v Marijin dom, smo v mesecu novembru me šle tja, kjer so oni in nas potrebujejo. Kot prostovoljki sva s. Martina Golavšek in s. Milena Derlink z veseljem pomagali zaposlenim pri vsem, kar je bilo potrebno. In bile tako skupaj

z njimi blizu stanovalcem v dnevih osamljenosti, stisk, strahu, bolezni in občutka nemoči. Tako kot ostalo osebje doma sva tudi midve dan preživele v skafandru, z masko in vizirjem ali očali na glavi ter rokavicami na rokah. V domu sva pomagali pri negi in oblačenju stanovalcev, pri hranjenju, menjavi posteljnine, čiščenju in razkuževanju sob ter drugih prostorov, raznašanju osebnega perila, v pralnici idr. Predvsem pa sva si vzeli časa za pogovor s stanovalci. Če ljubimo, poznamo Boga in če smo dobri in usmiljeni do drugih, smo Bogu najbolj podobni. Naj bo po tem poznan Bled vsemu svetu tudi v letu 2021. Vse dobro vam želimo.

:: s. Milena in s. Martina, FMA

Tik pred prazniki je na pobudo direktorja mag. Leopolda Zonika zaposlene v blejskem zdravstvenem domu obiskal Tomaž Hribar iz zasedbe Gašperji, ki so lani praznovali 40-letnico delovanja. Lani bi na Bledu morali imeti velik jubilejni koncert, ki pa ga je odnesla epidemija. Nekaj skladb je zaposlenim popestrilo stresne dni ...

Okrogla miza o hotelu Europa

Občina Bled bo v februarju organizirala okroglo mizo o načrtovani gradnji hotela Europa in o arhitekturnih rešitvah, ki so prispеле na javni natečaj. Občanke

in občani bodo okroglo mizo lahko neposredno spremljali na Bled TV. Hkrati bo v Festivalni dvorani Bled na ogled tudi razstava natečajnih rešitev iz 1. in 2. dela na-

tečaja. Termina okrogle mize in razstave bosta objavljena na spletnih straneh in družbenih omrežjih Občine Bled.

:: Občina Bled

0 novi regijski bolnišnici naj se najprej izjasni stroka

Kljub epidemiji ali pa prav zato na Gorenjskem poteka razprava o tem, ali regija potrebuje novo regijsko bolnišnico, ali je na mestu obnoviti in razširiti obstoječo,

Splošno bolnišnico Jesenice. Blejski župan Janez Fajfar je glede tega vprašanja jassen – najprej naj odloči stroka! »Izkušnje Blejk in Blejcev z jeseniško bolnišni-

co so v veliki meri zelo pozitivne, dejstvo je, da je storitev v bolnišnici odvisna od ljudi, ne od sten,« pravi župan in dodaja: »Seveda pa je pomembno, da tudi

Gorenjska dobi moderno in tehnično dobro opremljeno bolnišnico, vendar mora najprej svoje povedati stroka. Menim, da smo toliko zreli, da pri takšnih primerih znamo preseči politične delitve,« je še dejal. Strokovnjaki pravijo, da bi v Splošni bolnišnici Jesenice potrebovali vsaj 600

postelj, trenutno jih je 200. Bolnišnica je stara 70 let. Med možnimi novimi lokacijami se ponujata Kranj in Radovljica. Občina Jesenice meni, da je ob sedanji bolnišnici še dovolj prostora za njeno širitev, na Jesenicah je Fakulteta za zdravstveno nego, poleg tega pa je bolnišnica za obči-

no vitalnega pomena, kot se je izrazil jeseniški župan Blaž Račič. Občina Jesenice je sicer pripravila elaborat, v katerem so zapisani najpomembnejši argumenti za to, da bolnišnica ostane na Jesenicah.

:: Romana Purkart

Podpisana pogodba za obnovo mostu v Piškovci

Župana občin Bled in Žirovnica, Janez Fajfar in Leopold Pogačar, sta v januarju skupaj z izvajalcema del, družbo Garnol d.o.o. in partnerskim izvajalcem, Gorenjsko gradbeno družbo, podpisala pogodbo za obnovo mostu v Piškovci. Dela so vredna okoli pol milijona evrov, investitorici pa sta obe občini. Kot je povedal žirovniški župan Leopold Pogačar, je gradnja mostu konkretna in simbolna poteza sodelovanja dveh sosednjih občin, blejski župan Janez Fajfar pa je dodal, da se veseli obnove, saj gre za dragoceno cesto med obema občinama, po-

membno tako za domačine kot za tiste turiste, ki radi raziskujejo pokrajino okoli nas. Direktor družbe Garnol Aleksander Schara je dejal, da bodo dela obsežna in zahtevna, z rušitvenimi in pripravljalnimi deli pa bodo začeli praktično takoj. Izvajalec in njegov partner imata za dokončanje del na voljo leto dni. Most so zaprli lani aprila, saj so ugotovili, da je nosilni steber spodjedjen, tako da je bila v vodi samo še kovinska konstrukcija. Projektiranje mostu je takšno, da sam most ne bo posegal v vodno življenje.

:: Romana Purkart

Danes so jogurtovi lončki samo problem

Kaj se zgodi s stvarmi, ko te postanejo odpadek? So smeti še dober posel? Kako je na odpadke vplivala epidemija? O tem sem se pogovarjala z direktorjem javnega podjetja Infrastruktura Bled, mag. Janezom Resmanom, in vodjem komunalne infrastrukture Štefanom Korošcem.

Ali živimo preko svojih zmožnosti?

Janez Resman: Prav gotovo. Vsak odpadek, ki ga povzročimo, na koncu nekje pristane. V tem trenutku se pri nas ukvarjamo z marsikaterim problemom oddaje teh odpadkov, naj si bodo to sveče, hladilniki ali biološki odpadki. Povsod so težave. Odpadkov nihče noče. Na dolgi rok se bosta seveda morala tako potrošnik kot ponudnik obnašati drugače. Svet se bo moral spremeniti. Počasi bomo morali priti do tega, da bo trajnostne, vračljive embalaže več, kot je imamo danes. Edini dober odpadek je tisti, ki sploh ne nastane.

To se zelo lepo sliši, mislim, da bi bila večina ljudi na papirju tudi pripravljena podpisati, da se bo tako vedla. Ko pa smo v trgovini, je stvar drugačna, kajne?

Štefan Korošec: Vsekakor bo treba spremeniti miselnost, kar se tega tiče, čez noč ne bo šlo. Potrebni so nekaj let, da se začnemo navajati na določene stvari. Nekaj se že premika – veliko ljudi gre v trgovino s svojo vrečko, pa s svojo embalažo za zelenjavo in sadje, zdi se mi, da je to pomemben korak naprej. Zavedati se je treba, da konec koncev v trgovini poleg izdelka plačamo tudi za vso embalažo, v katero je ta izdelek pakiran. In v nadaljevanju – ko torej v trgovini nekaj kupimo, povzročimo odpadek, ga oddamo v zaboj-

nik in spet plačamo, da se potem s tem odpadkom nekaj zgodi.

Janez Resman: Primer piva: še vedno lahko v trgovini kupimo pivo v steklenicah, vendar nam trgovci in proizvajalci seveda ponujajo cenejše pivo v pločevinkah. Sami smo se polenili, saj lažje zagrabiš šestorček v pločevinkah, kot pa da menjaš steklenice. Kljub vsemu pa vsak z majhnim korakom lahko naredi nekaj, kar je v resnici pomembno. Eno samo pločevinko moramo pri nas na komunali obrniti vsaj trikrat, preden jo oddamo. Vprašanje je, kdaj bo ta pločevinka pretopljena v nov produkt. Vsak majhen korak šteje in vsak ga lahko naredi.

Najbolj zloglasni odpadki so v tem trenutku nagrobne sveče. Kakšna je pot nagrobne sveče od trenutka, ko jo pobere v zabojniku na pokopališču?

Štefan Korošec: Pot nagrobne sveče je zamegljena, dolga. Ko jih pobremo iz zabojnikov na pokopališču, jih odpeljemo v naš zbirni center, kjer jih začasno skladiščimo. Ko imamo zadostno količino, minimalno 30 kubičnih metrov, naročimo odvoz. Po sveče pridejo družbe, ki so pooblaščenice za ravnanje s svečami. Le-te od proizvajalcev sveč dobijo določena finančna sredstva, ki jih potrebujejo za dokončno razgradnjo. V trenutku, ko sveče oddamo prevzemniku, se sledi za nas izgubijo. Vidimo pa, da je sveč še vedno preveč. Predelovalec sveč je na primer na Jesenicah, proizvodna linija za predelavo je izjemno zasedena, pred samim obratom je ogromen kup sveč, ki čaka na predelavo. Predelovalcev je premalo. Podobno se je obetalo glede predelave nevarnih

odpadkov – ko je Kemisu grozilo, da ga bodo zaprli, smo bili vsi zelo prestrašeni, saj nihče ni vedel, kaj se bo z nevarnimi odpadki zares zgodilo. Če sveče ležijo na deponiji nekaj časa, to kakšnega posebnega vpliva na okolje nima, nevarni odpadki pa so seveda povsem druga zgodba.

Občini Bled in Gorje sta že vrsto let članici projekta Zero Waste oziroma Družba brez odpadkov, na družabnih omrežjih obstajajo skupine, kot je npr. Za dom brez odpadkov in podobno – zdi se, da se tega problema vse bolj zavedamo, ampak življenje teče tako hitro, da pogosto nimamo časa za spremembe ...

Janez Resman: Recimo še 40 ali 50 let nazaj je bilo življenje pri nas popolnoma drugačno. Vsak jogurtov lonček je dobil vsaj še eno funkcijo – kot posodica za podtaknjence ali kaj podobnega. Danes so seveda ti jogurtovi lončki samo problem. In to velik problem. Vsako leto preko poletja zberemo 100 ali 200 ton odpadne embalaže, ki jo težko oddamo naprej, saj je sistem odpadne embalaže ne samo pri nas, pač pa tudi v Evropi in svetu porušen. Leta 2018 je Kitajska prenehala uvažati odpadke in od takrat naprej so veliki problemi z oddajo embalaže. Zahodni način življenja nas je pripeljal do tega, da so majhne trgovine po vaseh, ki so bile nekdaj jedro nakupov, zaprle svoja vrata, na robu mest pa so zrastle ogromni nakupovalni centri. Ti nas pozdravijo s stoličnim vozičkom, kamor zmečemo vse, tudi tisto, česar v resnici ne potrebujemo. Navadno niti ne razmišljamo, ali nekaj res potrebujemo ali ne. Velika večina nas nakupuje impulzivno. Vsak, ki stopi v trgovino in izbere izdelek, bi se najprej moral vprašati, kaj

bo z odpadkom. Zato bomo v bližnji prihodnosti, še v tem letu, v pokritem delu Tržnice Bled odprli trgovino brez embalaže. Kupci bodo prišli s svojo embalažo po pralni prašek, moko, makarone, milo ... To je ena izmed rešitev. Po drugi strani pa so položnice za ravnanje z odpadki vsako leto višje, ker drugače ne more biti. Še pred nekaj leti smo za tono papirja dobili 50 ali 60 evrov, konec lanskega leta nič ali minimalno. Usmeritev na lokalno, nakupi na lokalnih tržnicah, kjer je embalaže manj, nakupi neposredno pri kmetu in podobno, to so koraki, ki so pred nami. Na komunali zbiramo preko 35 različnih vrst odpadkov.

Kako se pa koronavirus pozna na odpadkih? V prvem valu pomladi smo opazili, da je bil zrak čistejši.

Štefan Korošec: Če Bled ne bi bil tako izrazita turistična občina, na količino zbranih odpadkov epidemija mogoče sploh ne bi imela kakšnega zares velikega vpliva. Turistična dejavnost je bolj ali manj zaprta, glavnina dogajanja je predstavljena na gospodinjstva. Tam ljudje delajo od doma, otroci so doma, treba je skuhati več obrokov – vse to se na koncu pozna tako pri porabi vode kot pri odpadkih. Na Bledu gospodarska dejavnost ustvari približno polovico odpadkov, prav tako je s porabo vode. Prvi podatki za leto 2020 kažejo, da je bila poraba vode za več kot 20 % nižja od leta 2019, kljub temu, da so jo gospodinjstva porabila nekoliko več. Dejstvo je tudi, da gospodinjstva odpadke ločujejo bolje, kot to počne gospodarstvo, zato so bile v letu 2020 frakcije bolj čiste. Seveda, če govorimo o zabojnikih, ki jih imajo gospodinjstva doma. Povsem drugače je na ekoloških otokih, ki kljub dnevnemu praznjenju cvetijo, v zabojnikih pa se pojavljajo vse vrste odpadkov. Ekološki otoki so obraz občanov. Zaprta je večina dejavnosti, zaprte so občinske meje. Kdo torej uporablja ekološke otoke? Občani.

Manj pobranih odpadkov na strani gospodarstva pomeni manj prihodkov za opravljanje javne službe ravnanja z odpadki, zato smo morali dvigniti cene. Zbrane količine osnovnih frakcij odpadkov v letu 2020 so manjše. Milijona nočitev pač ni bilo.

Kako draga pa je komunalna dejavnost? Oprema, ljudje ... vse to verjetno ni poceni, kajne?

Janez Resman: Tako je, ni poceni. Že samo en sodoben kamion lahko stane 200.000 evrov in več, vzdrževanje pa med 20.000 in 30.000 evrov na leto na en sam kamion. Naši stroji so precej obremenjeni, vsi gibljivi deli, hidravlika – to potrebuje stalno vzdrževanje. Okoli 24.000 evrov damo samo za gorivo, potem so tu še plače delavcem. Ko na koncu stroške seštejemo, teh seveda ni malo. V zadnjem času nas je zelo prizadelo to, da se je sekundarni trg odpadkov porušil. Še v preteklih letih smo precej odpadkov lahko oddajali brezplačno, sedaj moramo plačati mi, da jih sploh kdo prevzame. Tudi stroški skladiščenja, pretovarjanja, prevozov, manipulacije odpadkov nara-

ščajo. Manipulativni stroški naraščajo – pri nas je ena oseba zaposlena izključno zato, da ločeno zbrane frakcije pravilno oddamo.

Štefan Korošec: Strošek za navaden 120-litrski zabojnik, ki ga imajo gospodinjstva, je približno 14 evrov na mesec. Cena se lahko zdi visoka, vendar za teh 14 evrov pridemo dvakrat mesečno po mešano embalažo in dvakrat mesečno po mešane odpadke, enkrat na mesec po papir, hodimo po kosovni in zeleni odpad, vsako gospodinjstvo dobi 100 biorazgradljivih vrečk, v zbirnem centru sprejemamo gradbene odpadke, enkrat letno posebej zbiramo nevarne odpadke, operemo zabojnike, vsak dan čistimo ekološke otoke, zbirni center je odprt 12 ur na dan ... strošek je primerljiv s sosednjimi občinami in pod slovenskim povprečjem. Za našo ceno se trudimo zagotavljati res širok nabor storitev. Ko se bo turistično gospodarstvo pobralo, se bodo gospodinjstvom cene lahko znižale. Tako to je.

:: Romana Purkart

Plaz na Mlinem

Ponoči z 22. na 23. januar se je zaradi obilnih padavin in taljenja snega, kar je povzročilo namočenost zemljine, na Mlinem sprožil zemeljski plaz s strani Ceste Gorenjskega odreda proti Jezernici. Po podatkih civilne zaščite ni bil nihče poškodovan, nastala pa je obsežna materialna škoda, ki jo še ocenjujejo. Zemljina je skupaj s sadnim drevjem zgrmela v Jezernico in zaprla njeno pot, zato je Jezernica poplavlila klet bližnje hiše.

Aktivirana sta bila štab Civilne zaščite Občine Bled in Prostovoljno gasilsko društvo Mlino. Plaz si je ogledala tudi Komisija Občine Bled za odpravo posledic naravnih nesreč. Kot so povedali na obči-

ni, so vodo takoj speljali s plazišča stran, plazišče pa so toliko zaščitili, da ni več predstavljalo grožnje za okolico.

Plaz si je ogledal tudi strokovnjak s področja geologije, ki bo podal oceno, v kakšnem stanju je in kako bo potekala sanacija. Nujno sanacijo bo krila Občina Bled iz rezervnega sklada za naravne nesreče.

O plazu je bil obveščen tudi župan Janez Fajfar, ki je dejal, da je vesel, da ni bil nihče poškodovan. Hkrati občane prosi, naj zaradi velike razmočenosti tal spremljajo stanje na že znanih plaziščih ter vodostaje vodotokov.

:: Romana Purkart, foto Manuela van Dijk

Nagrada Grand Prix za prenovu parka na Blejskem gradu

Projekt grajskega parka, ki je že med samo izvedbo poznavalce navduševal z edinstvenimi najdbami ostankov, datiranih vse od prazgodovine, starega veka, srednjega veka in do današnjega časa, je s svojo realizirano izvedbo navdušil tudi strokovno žirijo, ki z nagradami BigSEE želi sistematično raziskovati ustvarjalni in poslovni potencial regije jugovzhodne Evrope ter prepoznati in izpostaviti njeno odličnost v arhitekturi, interierju, oblikovanju izdelkov in modnem oblikovanju, lesu in kreativnem turizmu. Projekt grajskega parka pod Blejskim gradom je konec preteklega leta v kategoriji Arhitektura prejel nagrado Grand Prix kot zmagovalni projekt v sekciji Krajinska arhitektura in urbani prostor.

Avtorji krajinsko arhitekturnega projekta so ekipa biroja Bruto d.o.o. (Matej Kučina, Domen Rus, Tanja Košuta in Nika Čufer), izvedba pa je potekala v okviru aktivnosti Zavoda za kulturo Bled, ki je upravljavec kulturnega spomenika Blejski grad v državni lasti. Biro Bruto d.o.o. je tudi avtor projektov za prenovu poti, ki po grajskem hribu vodijo do Blejskega gradu.

Zasnova grajskega parka predstavlja sodobno interpretacijo njegovih zgodovinskih značilnosti. Dejstvo je, da je kljub bogati zgodovini gradu in parka presenetljivo malo zgodovinskih podatkov, ki bi pričali o njegovem nastanku in funkciji, še manj pa o njegovi zasnovi. Projektanti so iz arhivskih virov lahko informacije črpali le iz dveh – francescejskega in reambulančnega katastra. »Na obeh je razvidna takratna zasnova, vsakič drugačna, in če prištejemo še zadnjo zasnovo tik pred prenovi, smo imeli tri različne zasnove. Glede na pomanjkanje relevantnih virov je bila skupna odločitev, da izhajamo iz zadnje zasnove, pri kateri je bil park urejen v terasah,« so zapisali avtorji projekta.

Strokovna žirija BigSEE, ki je projektu podelila nagrado za arhitekturo, krajinsko arhitekturo in urbani prostor, je v svoji obrazložitvi zapisala sledeče ugotovitve:

»Izvedena je bila rekonstrukcija travnatih teras, kamnitih zidov in osrednje osi parka, ki predstavlja glavno povezovalno pot med grajskim obzidjem in vstopno točko poti, ki vodi do jezera. Glavna os je na zahtevo ZVKD zamaknjena proti vstopu na Blejski grad, medtem ko prodnata pot park obkroži in poveže s stopničasto potjo, ki vodi proti jezeru. Na spodnjem koncu glavne osi so bili najdeni in delno rekonstruirani ostanki paviljona ali kapele, mimo katere pot zaključuje razgledni pomol s pogledom na jezero. Poti s klopmi so postavljene na dnu sten terase, pravokotno na os in tako zagotavljajo zavetje in čudovit razgled. Travnate terase so postavljene kot trate, okoliška pokrajina pa je odeta v cvetoči travnik, ki prehaja na obstoječe gozdne krošnje. Osvetlitev poleg varnostnih opomb v spremembah nivojev v parku označuje njegove glavne oblikovne značilnosti. Luči so kot nadaljevanje obstoječe stopničaste grajske poti oblikovane v obliki lesenih svetlobnih stebričkov, ob stopnicah so nameščene vgradne luči, pod perforiranimi kovinskimi stopnicami pa tračna LED-osvetlitev. Pozornost je bila namenjena tudi uporabljernim materialom, ki v največji možni meri izhajajo iz lokalnega – kamen za stene, gramoz za steze, montažne betonske stopnice, kortenovo jeklo v obliki perforiranih kovinskih stopnic in robov poti ter macesnov les za klopi, stebričke, ograje, žlebove in pomolski razgled.«

Na vprašanje, zakaj je projekt edinstven, žirija odgovarja: »Sama lokacija in dramatičnost njene zasnove ta prostor naredijo preprosto edinstven in osupljiv. Oblikovna preprostost in zadržana eleganca pri izbiri materialov, zgodovinskih referenc in usmerjenost k uporabniški izkušnji pa poskrbijo, da predstavlja resnično zatočišče tako za obiskovalce kot tudi domačine.«

V teh težkih časih nam ta nagrada predstavlja potrditev, da smo v Zavodu za kulturo Bled delali dobro, za naprej pa daje vzpodbudo, da bomo tudi v prihodnje gradili v smeri kvalitetne vsebine in karseda bogate izkušnje, kar si Bled s svojo izjemnostjo tudi zasluži.

Projekt grajski park

Krajinska arhitektura: Bruto d.o.o., Matej Kučina, univ. dipl. inž. kraj. arh., Domen Rus, Tanja Košuta, Nika Čufer

Naročnik: Zavod za kulturo Bled

Kulturna dediščina: Javni zavod RS za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Kranj, Judita Lux

Izvajalci: Lesnina MG oprema d.d. Ljubljana/Lavaco d.o.o. Ljubljana

Nadzor: Branko Polajnar

Leto izvedbe: 2019

Velikost območja: 3100 m²

Fotografije: Miran Kambič

Zavod za kulturo Bled kot naročnik projekta se še enkrat zahvaljuje in čestita vsem, ki so prispevali pri njegovi izvedbi.

:: Zavod za kulturo Bled

Nuša Stanić, ime tedna Vala 202

Potres v Petrinji na Hrvaškem je razdejal mesto in njegovo okolico. Medtem ko je pomoč za ljudi prišla takoj in še doteka, pa se je Nuša Stanić z Bleda odločila, da sproži akcijo za pomoč živalim. Zaradi te svoje geste je postala tudi ime tedna na Valu 202.

Takole so zapisali na spletni strani Vala 202:

"Okolica nesreče so po večini kmetije, ki so ostale brez strehe nad glavo. Iskala sem stike točnih ljudi in tega, kar potrebujejo. Pokrili smo velik spekter vse osnovne hrane za domače živali.

Razvozili smo jo s tovornjakom, ki nam ga je posodilo podjetje, kjer dela moj fant." V akciji ni ostala sama, saj je s pomočjo kmetov zbrala več deset ton hrane za domače živali.

:: RP, foto FB-profil Nuše Stanić

Blejski grad ostaja zaprt do odprtja občinskih meja

Na Zavodu za kulturo so se odločili, da bo Blejski grad do odprtja medobčinskih meja ostal zaprt. Kot je povedal direktor Matjaž Završnik, se je pokazalo, da je v dneh, ko so bili prehodi med občinami dovoljeni, grad obiskalo 20 ali več ljudi na dan, v dneh, ko pa je zapora veljala, pa le po dva ali trije.

»Grad bomo z veseljem odprli takoj, ko bo zdravstvena situacija v Sloveniji taka, da bodo strokovnjaki menili, da je prehod med občinami varen in spet dovoljen. Stroški odprtja gradu so ob dveh ali treh obiskovalcih na dan preprosto previsoki,« je dejal Matjaž Završnik.

:: Romana Purkart

Projekt LIFE Lynx in doselitev risov na Gorenjsko

Projekt LIFE Lynx poteka že četrto leto, njegov glavni cilj pa je reševanje dinarsko JV-alpske populacije risa pred izumrtjem. Če se ozremo v zgodovino, lahko ugotovimo, da je ris zaradi različnih dejavnikov na območju Slovenije izumrl v začetku 20. stoletja. Današnji projekt je nadaljevanje uspešne zgodbe, ko so lovci in gozdarji leta 1973 v Slovenijo iz slovaškega dela Karpatov preselili 6 risov. Takratna naselitev je bila v začetku izjemno uspešna, po nekaj desetletjih pa je številčnost populacije začela močno upadati. Glavni razlog za to je parjenje v sorodstvu.

Risom v Sloveniji bomo pomagali preživeti tako, da bomo pripeljali nove živali iz romunskih in slovaških Karpatov. Za dolgoročen obstoj in povezanost s sosednjimi populacijami bomo rise doselili tudi na Gorenjsko. V prvih treh letih projekta smo doselili že sedem risov, štirje so bili izpuščeni v slovenskem, trije pa v hrvaškem delu Dinaridov. Gibanje vseh doseljenih risov spremljamo s telemetričnimi ovratnicami, za Gorenjsko pa je najbolj zanimiva pot risa Maksa. Maks izvira iz slovaških Karpatov, izpuščen pa je bil junija 2020 iz prilagoditvene obore v Lovišču s posebnim namenom Jelen (LPN Jelen) na območju Snežnika. Najprej se je nekaj časa zadrževal na območju Notranjske, potem pa mu je uspelo prečkati avtocesto Ljubljana–Koper. Svojo pot je nadaljeval na severozahod Slovenije, trenutno pa se nahaja na območju Triglavskega narodnega parka. Podatki Maksovega gibanja zaenkrat ne nakazujejo na to, da bi se že ustalil in ustvaril teritorij.

Karta gibanja risa Maksa od izpusta na območju Notranjske pa vse do zadnjih lokacij gibanja na Gorenjskem.

Ris Maks ob izpustu iz prilagoditvene obore.

Doseljivanje risov skupaj s Triglavskim narodnim parkom in Lovsko družino Nomenj - Gorjuše

V sodelovanju s Triglavskim narodnim parkom in Lovsko družino (LD) Nomenj - Gorjuše v letošnjem letu načrtujemo doseljivanje risov iz Karpatov na območje Alp v Sloveniji. Z vključitvijo petih risov na to območje želimo ustvariti povezavo med dinarsko (Slovenija, Hrvaška) in alpsko populacijo risov (Švica, Avstrija, Italija) in s tem omogočiti dolgoročen obstoj risov tudi v Alpah. Zaradi nepredvidljivosti odločitev risov v državah izvora (Slovaška in Romunija) ali morebitnih izgub že doseljenih živali se lahko doseljivanje podaljša tudi na več let, in sicer vse do leta 2024.

Vsakega od petih doseljenih risov bomo sprva namestili v že pripravljene prilagoditvene obore, opremlili s telemetrično ovratnico ter ga po izpustu spremljali pri vključevanju v novo naravno okolje. V primeru, da se ris ne bi vključil v novo okolje (npr. bo zapustil alpsko območje) ali se bo z njim zgodilo kaj nepredvidljivega (npr. smrt zaradi pozoza), bomo ta osebek poskusili nadomestiti z novim.

Prilagoditvena obora na območju Triglavskega narodnega parka.

Priprave na doselitve risov potekajo že od začetka trajanja projekta. Najprej smo začeli s predstavitvami projekta ter sestanki z zainteresiranimi upravljavci. Za tem smo pridobili vsa potrebna dovoljenja ter postavili 2 prilagoditveni obori na Pokljuki ter Jelovici. Z lovci smo tedensko v stiku, priprave na prihod pa se bodo začele po tem, ko bodo živali odlovljene in pripravljene na doselitev. Takrat bo potrebno še enkrat pregledati stanje obor, urediti okolico ter zagotoviti potrebno hrano. Rise v obori bodo hranili in dnevno preverjali lovci, potrebno pa bo preprečiti tudi nezaželene obiske ljudi ter s tem vznemirjanje risov. Lovci bodo z nami sodelovali tudi pri spremljanju risov po izpustih ter mnogih drugih projektih aktivnostih.

Prilagoditvena obora na območju lovišča Lovske družine Nomenj - Gorjuše.

Lokalne posvetovalne skupine in Mladi varuhi risa

Pri projektu se zavedamo, da je za ohranitev risov pomembno sodelovanje s predstavniki lokalnih skupnosti ter lovci, zato bomo javnost redno obveščali o izvajanju projektih aktivnosti na območju širše lokalne skupnosti. Glavni način obveščanja bodo lokalne posvetovalne skupine (LPS), kamor k sodelovanju vabimo vse zainteresirane prebivalce. Z vključitvijo v LPS lahko predstavite svoje ideje o lokalnih priložnostih in potrebah, povezanih s projektom. Tako lahko tudi pomembno prispevate k učinkovitejšemu izvajanju projekta ter boljši vpetosti ukrepov v lokalno okolje. LPS smo do sedaj organizirali v lokalnih skupnostih iz primorske, notranjske in kočevske regije, 27. januarja pa je potekalo prvo srečanje gorenjske in severnoprimorske lokalne posvetovalne skupine. Vsi zainteresirani nam lahko pišete tudi na naš mail (life.lynx.eu@gmail.com) ali na naš FB-profil.

Prek programa Mladi varuhi risa sodelujemo z devetimi šolami po Sloveniji, med njimi z Gimnazijo Franceta Prešerna v Kranju, OŠ Josipa Vandota v Kranjski Gori, OŠ Mojstrana in OŠ Koroška Bela na Jesenicah. Na vsaki od teh šol bomo imeli delavnico ter terenski dan na temo ekologije in varstva risa, program pa smo skupaj z zaposlenimi prilagodili vsaki šoli posebej tako, da so lahko vanj vključile tudi svoje druge šolske aktivnosti.

Doseljivanje risov v Slovenijo in na Hrvaško je zgodovinski dogodek, kjer naravi vračamo enega izmed ključnih elementov, ki skrbi za zdrav ekosistem. Tako kot daljnega leta 1973 imajo tudi tokrat pomembno vlogo pri preselitvah risov lovci, s svojo naravovarstveno naravnostjo ter sprejemanjem te vrste kot pomembnega dela ekosistema.

Peter Benedik, starešina LD Nomenj - Gorjuše: "Za sodelovanje s projektom LIFE Lynx smo se odločili, ker je bil ris v našem lovišču v preteklosti že prisoten. V zadnjem desetletju smo beležili kar nekaj opazanj, zadnji trdni podatek o prisotnosti te vrste

pa je iz leta 2014, ko se je zgodil povoz risa na območju našega lovišča. Zavedati se moramo, da smo lovci naravovarstveniki, ki smo risa v Slovenijo ponovno naselili, sedaj pa imamo priložnost, da tej vrsti pomagamo še enkrat. S tem bomo pridobili tudi nova znanja o tej vrsti. Med lovci vlada strah, kaj bo z vrstami, ki jih pleni ris (srnjad, gams, muflon), sam pa sem mnenja, da ima veliko večji vpliv na divjad človek kot ris."

Miha Marolt, Triglavski narodni park: "Javni zavod Triglavski narodni park je z velikim veseljem in odgovornostjo sprejel povabilo k sodelovanju v projektu LIFE Lynx. Med temeljne naloge narodnega parka sodi skrb za ohranjanje ekosistemov, naravnih procesov, naravnih vrednot, pestrosti živalskih in rastlinskih vrst. Ris je velika zver, ki s svojo prisotnostjo v naravi kaže na njeno izjemno ohranjenost. Žal je ris za nekaj let iz narodnega parka izginil. Ob 40-letnici Triglavskega narodnega parka mu bomo za darilo vrnili nekaj, kar mu je človek v preteklosti vzel. Z doselitvijo risa v parku ponovno vzpostavljamo neokrnjen naravni ekosistem in hkrati prevzemamo odgovornost, da risa nikoli več ne izgubimo iz naše prečudovite narave."

Več informacij o projektu lahko dobite tudi na spletni strani www.lifelynx.eu ter na LIFE Lynx Facebook in Instagram profilu. V mednarodnem projektu sodelujejo slovenski partnerji: Zavod za gozdove Slovenije, Lovska zveza, Univerza v Ljubljani in Zavod RS za varstvo narave.

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

Univerza v Ljubljani
Biotehniška fakulteta

ZAVOD ZA GOZDOVE
SLOVENIJE

Reševanje risa v Dinaridih
in jugovzhodnih Alpah
pred izumrtjem

:: Aleš Pičulin, Manca Velkavrh, Urša Fležar, Maja Sever, Jernej Javornik, Matej Bartol, Bojana Lavrič, Rok Černe

Predavanja o literaturi z Nino Kosmač

Vnukinja Cirila Kosmača se trudi približati kulturo vsem, zato vsako soboto od 19. do 20. ure vodi zgodovinska predavanja o literaturi na spletu – brezplačno in v sklopu Ljudske univerze Radovljica. Vsakdo ji lahko prisluhne, pa četudi samo na enem predavanju. Nina Kosmač ima kopico zvestih ljubiteljev literature. Mlajša udeleženka Manca Japelj je tako navdušena nad predavanji, da je ustanovila stran za privrženice Nine Kosmač na Instagramu. Pisateljica pravi, da je za svoje delo dobila navdih pri zgodovinarju Janko Kosu. Ljubitelji literature, vabljeni na Zoom aplikacijo us02web.zoom.us/j/85492357440.

:: RP

V pričakovanju

Šola zdravja ni samo za starejše. Lahko se nam pridruži kdorkoli, ne glede na starost. Res je, med našimi člani imamo več starejših oseb kot pa mlajših. Verjetno zato, ker naše vadbe potekajo v jutranjih urah (med 7.30 in 8. uro), ko se večina delovno aktivnih ljudi odpravlja v službo, otroci pa šolskim obveznostim naproti. Mi smo zelo gostoljubni in po dogovoru z vašimi nadrejenimi pridemo k vam tudi na delovno mesto ter v pol ure

skupaj z vami naredimo vaje »1000 gibov«. Že 30 minut gibanja na dan odžene zdravnika stran! Sodelujemo tudi v medgeneracijskih srečanjih in hodimo na obiske k otrokom v vrtce in šole. Včasih pa oni obiščejo nas in vsakič se veselimo takih obiskov, saj je telovaditi z njimi vedno zabavno.

Takoj, ko se epidemiološka slika izboljša, nas boste lahko srečali na različnih lokalnih ali nacionalnih prireditvah. Tudi lokacije, na katerih se zbiramo vsako jutro, imamo v bližini vaših domov. Če se ozrete okrog, nas boste sigurno nekje opazili. Smo vesela družčina, ki telovadi po svojih zmožnostih, saj so vaje »1000 gibov« enostavne in primerne za vse generacije. Verjemite, dan bo takoj lepši, ker ste naredili nekaj koristnega zase!

Do takrat, telovadimo doma!

:: Neda Galijaš

Hišna imena kot dediščina in identiteta

Razvojna agencija Zgornje Gorenjske se že od leta 2009 ukvarja z zbiranjem hišnih in ledinskih imen. Sprva lokalna pobuda je sčasoma prerasla v projekt, ki že presega meje Gorenjske. Trenutno projekt obsega 22 občin na Gorenjskem in v osrednjeslovenski regiji, od tega je delo zaključeno že v 15 občinah. Hišna imena so bila raziskana v več kot 380 naseljih, zbranih je bilo že preko 12100 hišnih imen. Publikacije, ki jih je trenutno že 46, so v digitalni obliki so dosegljive na <https://www.hisnaimena.si/knjizice/>, imena so umeščena v spletni portal www.hisnaimena.si, poleg tega pa lastniki, ki za to podajo pisno soglasje, prejmejo brezplačno tablo s hišnim imenom. Za to se odloči okoli 60 %

lastnikov, na terenu je trenutno označenih več kot 7000 domačij. Trenutno je zbranih okoli 4400 ledinskih imen na območju občin Bohinj, Jesenice, Kranjska Gora in Tržič. V letošnjem letu se pobudi zbiranja pridružujeta še občini Gorje in Radovljica. V okviru teh zbiranj so nastali zemljevidi ledinskih imen, ki obeležujejo imena travnikov, polj, gozdov, voda in drugih pokrajinskih elementov v pristnem narečnem izgovoru. Povezava do zemljevidov: <http://ftuled.szi.at/home/tiskane-obcinske-karte/>.

Pomemben mejnik za projekt pomeni vpis rabe hišnih imen v nacionalni Register nesnovne kulturne dediščine, ki ga vodi Ministrstvo RS za kulturo, skrbnik registra je Slovenski etnografski muzej.

V letu 2012 se je v okviru čezmejnega projekta FLU-LED pričelo tudi plodno sodelovanje med institucijami, ki se ukvarjajo z zbiranjem hišnih in ledinskih imen na Gorenjskem in avstrijskem Koroškem. Med projektom smo pripravili enotno metodologijo zbiranja imen, ob koncu pa vzpostavili enotni Kulturni portal ledinskih in hišnih imen, ki živi in se dopolnjuje še danes. Najpomembnejši del portala je geografski pregledovalnik ledinskih in hišnih imen, ki trenutno obsega 9 koroških in 4 gorenjske občine. Na Koroškem so slovenska ledinska in hišna imena vpisana v avstrijski nacionalni Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine že od leta 2010.

:: Klemen Klinar, RAGOR

S šparglji za začetek, z inovativnostjo do mednarodne nagrade

29-letni Tilen Soklič iz Krnice po koncu osnovne šole ni vedel, v katero srednjo šolo naj se vpiše. Pa se je izkazala modrost njegove mame, ki mu je svetovala, naj gre na srednjo vrtnarsko šolo v Biotehniški center Naklo. Tam je zaključil program 3+2 in postal hortikulturni tehnik. S kmetijstvom se je začel ukvarjati čisto od začetka – in uspel.

»Začelo se je tako, da mi je sošolec iz Ljubljane povedal, da so šparglji precej popularni in da se dobro prodajajo. Pa sem rekel, jih bom pa posadil. Sošolec se je samo zasmejal in dejal, da: »V tistih tvojih rovtah pa že ne bodo rasli.« No, pa so. To je bil začetek.«

V sklopu evropskega projekta NEWBIE udeleženci raziskujejo vstopne in poslovne modele novih pristopnikov v kmetijstvo. Tilen Soklič je nagrado prejel kot popoln začetnik, ki postopno gradi svoj poslovni model. Nagrada NEWBIE je namenjena uspešnim in inovativnim novim pristopnikom v kmetijstvu ter se podeljuje v devetih evropskih državah, partnericah projekta NEWBIE. Namen nagrade je prepoznati in predstaviti tiste kmete/kmetice, ki bodo spodbujali in navdihovali predvsem tiste, ki šele vstopajo v kmetijski sektor.

»V času razpisa sem imel v najemu 2,85 ha zemlje, z novim letom pa sem pridobil še 0,5 ha njivskih površin, tako imam sedaj skupno 3,35 ha površine. Od 2,85 ha imam 0,3 ha nasadov špargljev, 0,5 ha nasada ribeza, 0,2 ha njiv za razno zelenjavo (česen, čebula, solata, korenje ...), ostalo so travniki predvsem v strminah, kjer bom v letošnjem letu poizkusno nasadil lesko, ki jo bom gojil kot drevesnato obliko z namakalnimi sistemom (na 0,1 ha).«

Občina Gorje je bila nekoč znana prav po nasadih ribeza, ki pa je zaradi boleznih in drugih težav z gorjanskih hribov počasi izginil. Tilen Soklič pa v ribezu vidi novo priložnost.

»Imam tri nasade ribeza, kjer gojim skupno 600 grmov, od tega je 500 grmov črnega ribeza (titanija in ben nevis) in 100 grmov rdečega ribeza (Jonkheer van Tets, rovača, detvan ...), vsi nasadi imajo narejen kapljični sistem domače izdelave. Namakalni sistem deluje na principu prostega pada, saj imamo cisterne (1000 l) dvignjene 2 m od zemlje, ter s prostim padom ustvari pritisk 0,2 bara in tako namaka od začetka do konca enakomerno, saj imam položene cevi, v katerih regulira vodo. Vodo pridobivam z domače strehe, saj imamo narejen rezervoar 16 m³. Na enak princip bom naredil pri leskah in ostali zelenjavi.«

Tilen Soklič se ne ukvarja z živinorejo, pač pa prideluje rastlinsko hrano, zelenjavo in sadje.

»Z novim letom sem pridobil 0,5 ha njivske površine, kjer bom na 0,3 ha površine napravil nasad špargljev, na ostali površini (0,2 ha) bom gojil ostalo različno zelenjavo z namakalnim sistemom in tkanino, ki bo služila kot zastirka in obenem kot zadrževalac vlage (korenje, rdeča pesa, peteršilj, zelena, redkev, solata, kumarice za vlaganje itd.). Veliko dela imam tudi na področju predelave ribeza. Ribez predelujem v različne marmelade, želeje, sokove, sirupe, moj oziroma skupni (saj bi ves čas moral govoriti v množini, ker na kmetiji sam ne moreš prav veliko narediti, meni največ pomagajo starša in sestra ter kadar

je več dela, še tete in prijatelji) najbolj inovativni projekt pa je ribezovo vino (Nežino vino). Narejeno je iz črnega ribeza, vode in sladkorja. Vse te izdelke vključujem v darilne pakete, ki jih prodajam posameznikom, podjetjem ter občinam kot poslovna in rojstnodnevna darila.« Tilen Soklič sodeluje tudi na lokalni tržnici, saj si želi, da bi ljudje več kupovali kakovostno, lokalno pridelano hrano. Priznati je treba, da je Tilen pogumen človek, da si je upal na tako zahtevno pot in to brez svoje zemlje. »Največji problem je, da na začetku ne prideš do nobenih državnih pomoči, saj imaš premalo točk za nove nasade, zaščitne mreže, nove stroje. Problem je zemljo sploh dobiti, saj veliki kmetje namajno zemljo koristijo za travnike, tudi tako, ki bi bila primerna za nasade in njive.«

Dobre izkušnje mu prinaša tudi prodaja na tržnici. »Zdaj točno vem, po kateri zelenjavi je največ povpraševanja. Že lansko jesen sem opazil veliko povpraševanje po domačem kruhu in sem zato pričel peči kruh na tradicionalni način, v kmečki peči. Moj kruh je iz mešanice moke T 850 in polnozrnat pirine moke. Pečem tudi žemlje. Ko bo sneg skopnel, bom zasadil prvi nasad lesk na površini 10 arov, v naslednjem letu pa imam namen nasaditi še 30 arov površine z lesko. V začetku marca bom začel s preurejanjem kletnih prostorov, saj bi z jesenjo rad začel z gojenjem jedilnih kalčkov. Za gojenje kalčkov sem se odločil zato, da bom v zimskem času vendar imel vir dohodkov,« pravi Tilen.

Njegov največji uspeh je bil tlakovan z vzponi in padci, najbolj pa s trdim delom in odrekam. »Moje sanje se počasi urešničujejo, to pa je lahko motivacija za nove začetnike v kmetijstvu, ki nimajo nič ali bore malo svoje zemlje. V nekaj letih mi je uspelo ustvariti kmetijo oziroma delovno mesto, saj se s 1. februarjem polno zaposlim na svoji kmetiji in s tem zaključim delo kot vrtnar v podjetju Infrastruktura Bled.«

Srečno, Tilen!

Turizem Bled: Proge so darilo domačinom

Letos je zima na Bledu tako radodarna z mrazom in snegom kot že leta ne. Izjemno škoda je, da v naravnih danostih ne morejo uživati tudi gostje in turisti. Kljub temu se je Turizem Bled odločil, da v sodelovanju s Tekaško smučarskim klubom Bled uredi proge za smučarski tek – glede na to, da smučišča ne obratujejo in da rekreacijsko drsanje v dvorani ni možno, je tek na smučeh še ena redkih zimskih aktivnosti, ki poteka nemoteno.

Kot pravi direktor Turizma Bled Tomaž Rogelj, za letošnje leto denarja v proračunu za ta namen ni bilo, kljub temu pa so se odločili, da glede na razmere sredstva prerazporedijo in domačinom omogočijo nekaj zimskih užitkov.

»Pomembno je, da domačini lahko tudi na tem primeru vidijo, da turizem tudi nekaj daje nazaj v okolje,« pravi Tomaž

Rogelj. Vloga lokalnih turističnih destinacij se namreč iz promotoric turizma in destinacij spreminja, LTO-ji postajajo vez med lokalno skupnostjo, državo in turisti. To se bo poznalo tudi v letošnjem letu, ko bo rdeča nit delovanja Turizma Bled prav vključevanje domačinov v širjenje turistične ponudbe in v višanje njene kakovosti in vpetosti v lokalno okolje – od izgradnje kolesarskih poti do nadaljevanja projekta Blejski lokalni izbor. Turizem Bled in Tekaško smučarski klub Bled sta potem, ko so tekaške proge v dolini domačini sprejeli res dobro, uredila še progo na Kupljeniku. Na rečiški progi smo ujeli 80-letnega domačina, gospoda Petermana, ki je pred leti sam urejal proge, danes pa na njih le še uživa.

»Te tekaške proge so res nekaj dobrega, primerne so tako za mlade kot za stare, tako da uživajte v tem lepem koncu Bleda!« je dejal.

Na tekaških progah lahko zares srečamo ljudi vseh starosti, ki uživajo v naravi in so telesno aktivni.

Kdo ve, če ni to zadnja zima s snegom po dolinah?

:: Romana Purkart

Zasipški gasilci dejavni kljub epidemiji

Kljub vsem težavam čez leto smo v jeseni, tudi v okviru operativnih dejavnosti, uspeli narediti korak naprej. Nadaljevali smo z urejanjem kletnih prostorov našega gasilskega doma, kjer se bo našel prostor za vzdrževanje izolirnih dihalnih aparatov. Najbolj pomembno pa je, da bomo tam shranjevali tudi nov kompresor za polnjenje tlačnih posod, ki so del dihalnih aparatov. Kompresor smo nabavili skupaj s Civilno zaščito Občine Bled. Ima avtomatsko zaustavitev in štiri priključke, ki omogočajo pol-

nitev do 320 barov. Izredno pomembno je tudi, da je naprava mobilna, kar omogoča, da jo po potrebi prepeljemo na mesto intervencije. Ob nabavi je pet naših operativnih članov opravilo strokovno usposabljanje za ravnanje z njo. Ob koncu leta 2020 smo morali zaradi trenutnih zdravstvenih razmer tradicionalni raznos gasilskih koledarjev opraviti malce drugače. Vseeno pa so nas naši krajsani prijetno presenetili z odzivom, saj so se nad pričakovanji izkazali z denarnimi prispevki.

Preteklo leto je bilo za naše društvo eno najtežjih, saj smo poleg epidemije zaradi inšpekcijskega ukrepa imeli tudi zaprt gasilski dom. Prav zato se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali ob ponovnem odprtju in vaščanom za prispevke ob koncu leta! Na pomoč!

:: PGD Zasip

Novice iz DO RE MI-ja

Tako kot vsi so tudi naši učenci šolanje v letu 2021 začeli doma. To pa ne pomeni, da počivajo.

Staro leto so pospremili s Spletnim prazničnim koncertom, ki so ga za starše pripravili tik pred počitnicami, vi pa si ga lahko ogledate na spletni povezavi <https://youtu.be/vqOnykUWDdo>.

Dekleta, članice Vokalne skupine DO RE MI, so pod mentorstvom zborovodje Primoža Kerštanja posnale in pripravile glasbeno čestitko z izvedbo ljudske pesmi Sem mislil snoči u vas iti in s fotografijami Bleda. Ogledate si jo lahko na spletni povezavi <https://www.youtube.com/watch?v=rEkNPNtE3I>.

Članice vokalne skupine so same pripravile kratke video posnetke in posnale posamezne glasove za skladbo Upanje. Za snemanje in montažo zvoka je poskrbela Nina Smolej, za montažo videa pa sta poskrbeli Tinkara Piber in Karlina Piber. Skladbo si lahko poslušate na povezavi https://youtu.be/fi6ERTW_owQ. Naši učenci se pod mentorstvom svojih učiteljev pridno učijo novih skladb in jih snemajo doma. Njihove posnetke objavljamo

mo kot spletne nastope »Otroci brez meja« na naši spletni strani http://www.doremi.si/DOREMI_koncerti.htm. Naslednji bo na sporedu 10. 2. 2021.

Za naše učence v sodelovanju z Bled TV redno pripravljamo otroško glasbeno oddajo Babica Tomka. Vsako soboto ob 18. uri si jo lahko ogledate kot YouTube premiero na povezavi: <https://www.youtube.com/channel/UCpyfk7IroEBiOTxN95WGHXA>.

Na sporedu Bled TV pa je ob nedeljah zjutraj ob 9.00 ter ob torkih ob 19.00.

Želimo vam, da vam glasba popestri zimske dneve in vas ohranja zdrave.

:: Nuša Piber in Špela Globočnik, DO RE MI

Babica Tomka: priprava grafike Andreja Završnik

Harmonika za dečka z Downovim sindromom

Leto 2020 bi najraje vrgli v koš in ga čim prej pozabili. Vseeno pa je pisalo tudi dobre zgodbe, tudi v naši bližini.

Tik pred prazniki so v Ribnem namreč izpeljali dobrodelno akcijo. Občan, ki ima Downov sindrom, so podarili harmoniko. Večkrat je že dejal, da bi rad igral harmoniko, vendar si je ne more kupiti, zato se je Turistično podjetniška lista v sodelovanju s Tomažem Hribarjem iz ansambla Gašperji odločila, da mu jo kupi. Tomaž Hribar je fantu namreč podaril tudi pet ur brezplačnega učenja, ki se bodo začele takoj, ko bodo ukrepi sproščeni.

Čudovite živali potrebujejo pomoč

Biologinja Nika Leben je v zadnjih petnajstih letih posvetila posebno skrb eksotičnim živalim. Rešene in najdene živali so pri njej našle svoje novo zatočišče, v katerem je danes že več kot 250 živali.

Med njenimi živalmi tako najdemo anakondo, zelene legvane, burmanske, kraljeve in kratkorepe pitone, kajmana očalarja, ameriške gože, orjaško krastačo, številne vrste orjaških ptičjih pajkov ter paličnjakov. Tu so še bradate agame, tepih pitoni, udavi ter še kar nekaj drugih

vrst kač in kuščarjev, pa žabe, škorpioni in nekaj prisrčnih puhastih kepcev – činčile, hrčki in kunci.

Rešene in najdene eksotične živali so na Bledu našle svojevrstno zavetišče. Nika Leben predano skrbi za to, da imajo dovolj hrane, vode in primerno temperaturo. Če je potrebno, tudi zdravila in veterinarsko oskrbo.

Za vse požrtvovalno skrbi Nika Leben s pomočjo prostovoljcev. Preživetje pa je v teh časih težavno, saj je treba poskrbeti za ogromno živali. Zavetišče deluje in živi izključno od vstopnin in prispevkov z delavnic.

Eksotične živali se na človeka manj navežejo, vedo in čutijo pa, katere skrbne roke skrbijo zanje. Vsaka od njih ima svojo, prav posebno zgodbo.

Desetletni zeleni legvan Lenny vsakega obiskovalca pozdravi s kimanjem, kajman očalar Karli obožuje krtačenje hrbta. Bradata agama Orson je po besedah biologinje Nike Leben pravi mucek med kuščarji. Tu so še azijska podganarica Miu Mao, ki ji zaradi značilne bele lise čez oči pravijo tudi beauty snake, trije rdeči ameriški goži Snow, Survivor in Jor ter sivi žako Žak. Ta svojo naklonjenost kaže le moškimi obiskovalcem. Če se z Niko Leben sprehodite po razstavi, vam o vsaki živali razkrije svojevrstno zgodbo. S svo-

jim znanjem in ljubeznijo do eksotičnih živali želi izobraziti ljudi in jim pomagati premagati strah in predsodke pred temi živalmi.

Epidemija koronavirusa je globoko posegla v finančna sredstva zavetišča. Razstava Čudovite živali na Bledu je bila za obiskovalce zaprta večji del lanskega leta, njena vrata pa ostajajo zaprta tudi letos. Tudi izvedba različnih delavnic o eksotičnih živalih v šolah ni več mogoča. Dva edina vira financiranja zavetišča sta tako povsem presahnila.

Zato so se odločili, da vse ljubitelje živali nagovorijo in povabijo k doniranju finančnih sredstev, ki jih bodo namenili za dva večja akvaterarija, ki ju potrebujeta tako krokodil Karli kot anakonda Anabel, več dodatnih manjših terarijev, saj so živali sedaj združene v skupnih bivališčih, ter za hrano in oskrbo živali. Vsi, ki bi želeli finančno pomagati, lahko svojo donacijo nakažejo na: Društvo Čudovite živali, Senožeti 42, Spodnja Besnica, 4201 Zgornja Besnica, SI56 6100 0002 5092 598, Delavska hranilnica Kranj.

Sredstva bodo od 1. 2. 2021 zbirali tudi prek SMS-sporočil na telefonski številki 1919 z geslom anakonda5, so sporočili iz društva.

:: RP

Kulturno društvo Bohinjska Bela v letu epidemije

Člani Kulturnega društva Bohinjska Bela smo polni načrtov vstopili v leto 2020.

Gledališka skupina Gledališče Belansko je pridno vadila za novo predstavo Piknik, ki je na prvi pogled ljubezenska zgodba, vendar se na dramatičen način ukvarja z običajnimi temami nerazumevanja, izgubo neodvisnosti in strahom pred samoto. Skoraj vsak večer smo se srečevali na domačem odru, saj smo premiero načrtovali v začetku marca. Vse je bilo pripravljeno, le še generalka je manjkala pred premiero. Zaradi epidemije smo ostali doma.

Režiserka Bernarda Gašperčič nam je na dan premiere po e-mailu poslala še zadnje napotke: »Dragi moji Piknikovci! Pa je prišel dan naše premiere. Zato še zadnji napotki, da bo vse tako, kot je treba. Ker se ne moremo dobiti v naši ljubici dvorani, bomo pač morali »odigrati« Piknik vsak s svojega doma. Pridno ste vadili, ubogali vašo Bernardo in predstava je narejena. Kako bomo stvar izpeljali? Čisto enostavno. »Dobimo« se ob 18.00, najprej naredimo nekaj ogrevalnih govornih in gibalnih vaj. Saj veste ... No, dajmo,

razločno izgovarjajte, naj delajo obrazne mišice, pa naglas, lepo prosim. Ob 18.15 se začnete oblačiti v kostume, pa frizirati ... Ob 19.00 vas »popljuvam«, vi mi poveste, da spet dobro izgledam, kot ponavadi na premierah. Naredite še kontrolo

luči in muzike, preglejte, če so vsi rekviziti pripravljeni, saj veste, kako je s temi zadnjimi trenutki in zmedenimi igralci, pripravite suflerske rekvizite ... Tako, pa smo pripravljeni, še malo nervoze. Ojoj, ste preverili, kako stoji klopca in če so za-

vese dobro zagrnjene? Aja, saj tega v stanovanjih ne rabimo. No, pa naj to velja za drugič, ko bomo spet v domu. Trema? Ne se bat', vse bo v redu, samo da stopite na oder in začnete. Zdaj pa z užitek začnemo. Torej, ob 19.30 naj vsak od vas doma odigra (pove na glas) vsaj en del teksta. Ostanite zdravi in ostanite doma!»

Ni nas stiskalo zaradi treme, ampak zaradi odpovedi predstave.

Ko so se ukrepi nekoliko sprostili, smo se dobili na vajah in 12. junija se je zgodila premiera. Nagrajeni smo bili z aplavzom, pogrešali pa smo »nabito polno dvorano« saj smo Piknik izvedli v okviru predpisanih omejitev. Še dvakrat smo predstavo odigrali na domačem odru, v začetku julija pa na Poletnih gledaliških večerih

v Kopru. Prisiljeni smo bili odpovedati zadnjo predstavo 8. gledališkega abonmaja, vendar vas bomo, dragi abonenti, povabili v gledališče takoj, ko bo mogoče. Franc Podjed je ustvaril libreto, glasbo in koreografijo za muzikal Sneguljčica. Veliko časa in truda je potreboval, da je vloge porazdelil med številne nastopajoče vseh generacij. Ukrepi zaradi epidemije so po neštetih vajah, le dva tedna pred premiero, preprečili uprizoritev muzikala.

Z otroki, ki so pridno hodili na gledališke vaje, smo iskali ime za otroško gledališko skupino. Po nekaj duhovitih predlogih smo se odločili, da se bodo imenovali Blančki. Pod vodstvom Bernarde so pridno vadili za novo otroško predstavo Cirkus divjega zahoda ... V septembru smo

pohiteli z vajami. Otroci so se že veselili bližajoče premiere v oktobru. Epidemija nas je ponovno zaustavila.

Recitacijsko glasbena skupina je pripravila zanimivo Prešernovo proslavo. Sodelovali smo pri pustni povorki na Bledu, z Riklijem smo se sprehodili skozi Bled in se predstavili v pouličnih nastopih. Udeležili smo se 3. digitalne gledališke tržnice in Zoom delavnice Svetloba na odru.

Stopili smo na zavore, nismo se pa ustavili. Želimo čim prejšnji zagon kulture, želimo, da se čimprej vrnemo na odrske deske, saj pogrešamo publiko, aplavze, druženja.

:: Francka Smolej, foto B. Pretnar

In memoriam: Dušan Jovanović (1939–2021)

»Svet je oder« je zapisal Shakespeare, Dušan Jovanović pa ga je nadgradil: »Svet je drama«. Kakšen je bil njegov svet, svet dramatika in režiserja, ki je spremenil potek ne le slovenske, pač pa tudi evropske dramatike? O tem govorijo njegova dela, drame, gledališke predstave, eseji in nenazadnje roman Na stara leta sem vzljubil svojo mamo. Svojo biografijo je napisal skozi oči svojih bližnjih, prijateljev, sodobnikov ... sam, kot da stoji nekje ob strani in vse skupaj režira. Taras Kermauner je o njem napisal, da je »libertarec s krščansko dušo«.

Znameniti Antigonin stavek »Živim zato, da ljubim« danes mogoče zveni že zelo utopično, Jovanovićev Kreon ji odgovori, da ji te nemore pač ne bo dovolil.

»Dušan Jovanović (*1. oktober 1939, Beograd, †1. januar 2021) je bil režiser, dramatik, esejist, lucidni kolumnist ter med drugim tudi predsednik Prešernovega sklada (2005–2008). Po drugi svetovni vojni (leta 1951) se je z očetom preselil v Ljubljano. Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študiral angleščino in francoščino in v začetku šestdesetih let diplomiral. Nato je študiral režijo na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo.

Konec šestdesetih let je bil eden od ustanoviteljev (in direktor) Gledališča Pupilije Ferkeverk, prav tako v začetku sedemdesetih soustanovitelj in direktor Eksperimentalnega gledališča Glej, konec sedemdesetih pa do srede osemdesetih pa je zasedal položaj umetniškega vodje Slovenskega mladinskega gledališča. Na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo je postal docent leta 1989, kjer je predaval režijo. Konec devetdesetih let se je uveljavil tudi kot pisec kolumn, hkrati pa se je posvečal najrazličnejšim gledališkim projektom. Je avtor številnih avant-

gardnih, grotesknih, angažiranih dram, v katerih raziskuje eksistencialno in družbenozgodovinsko problematiko modernega porevolucionarnega obdobja. Bil je tudi eden izmed prvih, ki so v slovenski dramatiki uporabili ideje čistega, skrajnega modernizma – v svojih prvih delih se je tematike loteval v slogu absurda, nato bolj realistično, angažirano, približal se je tudi postmodernizmu.

Med njegovimi dramami so Predstave ne bo (1963), Znamke, nakar še Emilija (1969), Norci (1970), Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni ali tuje hočemo, svojega ne damo (1972), Vojaška skrivnost (Jovanović), ki so jo prvič uprizorili leta 1983, Karamazovi (1980), Viktor ali dan mladosti (1989), Don Juan na psu (1991) in Balkanska trilogija (1997). Zadnjo, Boris, Milena, Radko, je napisal leta 2013,« Jovanovićevo

življenjsko pot povzema Slovenski gledališki portal. Za svoje delo je prejel številne nagrade in priznanja, med drugim sedem Borštnikov za režijo in štiri za uprizoritev v celoti, predvsem pa je dobitnik velike Prešernove nagrade.

Leta 2009 je prejel zlati red za zasluge za ustvarjalni opus in bogatitev slovenske kulture, zlasti gledališča.

Žal mi je, da sem ga osebno spoznala šele dobro leto dni pred njegovo smrtjo, ko sva v radovljški knjižnici predstavljala njegovo biografijo Na stara leta sem vzljubil svojo mamo. Bolezen je takrat že naredila svoje, kljub temu pa se je pred publiko razgalil kot izjemno občutljiv umetnik in človek, ki je za vedno zaznamoval slovensko gledališko in literarno umetnost. Občinstvo, ki je prišlo na srečanje z velikim umetnikom našega časa, pa je dobilo predvsem nekaj – vpogled v ranljivo, človeško plat Dušana Jovanovića in v njegovo večno ljubezen do Milene in Maše.

:: Romana Purkart

Razstava v Knjižnici Bled

V februarju bo v blejski knjižnici ves mesec na ogled razstava "Blišč in beda u kon'c sveta"

Na obali Bohinjskega jezera v Ukancu danes zapuščen sameva hotel Zlatorog. Njegova zgodovina priča o nekoč slavnih časih, ki pa naj bi se v nekaj letih mogoče lahko celo ponovili. Od blišča do bede in novega upanja vas bosta skozi spomine, mnoge fotografije in zanimive predmete na razstavi **Blišč in beda u kon'c sveta** popeljali mag. Barbara Kalan in Anja Poštrak iz Gorenjskega muzeja.

:: Knjižnica Bled

Renata Salecl: Strast do nevednosti: kdaj in zakaj ne želimo vedeti

»Ljudje vedno najdejo poti, ki jim omogočajo, da se za vedenje, ki ogroža njihovo dobro počutje, ne zmenijo, ga zanikajo in zavračajo.« (str. 11)

Renata Salecl, filozofinja in sociologinja, v pričujoči knjigi raziskuje naravo strasti do nevednosti in kako se ta strast odraža na različnih življenjskih podro-

čjih. V uvodu knjige avtorica razmišlja o nevednosti na dva načina. Eden se navezuje na pomanjkanje vedenja oziroma pomanjkanje želje po njem – nevedenje (nevednost), drugi pa je povezan z odnosom – na primer, da sklenemo določeno vedenje prezreti – nepriznavanje.

Avtorica po eni strani preučuje, kako se poskušamo izogniti spoprijemanju s travmatično vednostjo in ugotavlja, kako ljudje zanikanje in nevednost pogosto uporabljajo kot strategiji za spoprijemanje z neprijetno resnico. »Ne gre za to, da bi zanikali, kaj se dogaja – v kolektivnem molku o zadevi, ki nas muči, preprosto najdemo uteho in čustveni oddih.« (str. 25) Po drugi strani pa analizira in poskuša razložiti, kako je mogoče, da je v sodobni družbi, ki temelji na vednosti, ignoranca oziroma ravnodušnost do tega, kaj je resnica in kaj laž, v vzponu. Ljudje v času krize torej pogosto sprejmejo nevednost, da bi se izognili spoprijemanju s travmatičnimi občutki. Vendar za nekatere ta nevednost ne vključuje nevedenja, temveč prepuščanje neskončnemu obsegu informacij. Kajti danes lahko s pomočjo znanosti in nove tehnologije izvemo več kot kdaj prej, a kot razmišlja avtorica, z

novimi vrstami informacij prihajajo nove tegobe – v času razmaha pojava lažnih novic težko ugotovimo, od kod je neka informacija in kako točna je, težko prepoznamo njen izvor, še težje pa ugotovimo, kaj avtorji z njo poskušajo doseči.

Ob zaključku knjige preberemo, kako je želja po nevedenju za naše preživetje enako pomembna kot gnanje za vedenjem – zatiskanje oči, ne videti nečesa, ne spomniti se tega, kar je bilo boleče in s čimer smo se stežka spopadli, so strategije, so duševni obrambni mehanizmi, kadar se ne moremo spoprijeti z nečim travmatičnim ali le kot pripomoček za ustvarjanje znosnejše stvarnosti. Tudi v zasebnem življenju so lahko neverjetno uporabni. Avtorica navaja odkritja sociologov, ki raziskujejo zakonsko srečo. Le-ti trdijo, da so poročeni ljudje, ki pri svojem partnerju vidijo le dobre in pozitivne lastnosti, veliko srečnejši od tistih, ki na zakonskega partnerja gledajo bolj »realistično«.

»Kadar se ne zmenimo za nekaj, česar se zavedamo, si prizadevamo za obnovitev stanja blaženosti, ki ga je nekoč zagotavljalo »izvirno« nevedenje.« (str. 19)

:: Zala Hrast, Knjižnica Blaža Kumerdeja Bled

Koledovanje

V preteklem letu je zaradi epidemije in omejitev tudi naša odrasla folklorna skupina KD Rudija Jedretiča Ribno morala prekiniti z vajami in nastopi. Naši kostumi lepo pospravljani v omara samevajo, noge postajajo nemirne in si želijo plesa, mi vsi pa veselja, pesmi, predvsem pa druženja ...

Zato smo se v sicer zelo okrnjeni zasedbi, z upoštevanjem vseh varnostnih ukrepov, z baklami podali po naši vasi Selo, od koder je tudi največ članov skupine. Seveda ne samo na sprehod. Vaščanom smo po koledniško, kot je bilo to nekdanj bolj v navadi, s pesmijo voščili boljše leto:

"Mi smo prišli semkaj k vam,
novo leto voščit vam,
da bi zdravo, srečno b'lo
in veselje nosilo!"

Lepo smo bili sprejeti. Zato obljubljam:

»K letu pa spet pridemo,
da se skupaj najdemo!"

:: Janja Vrhovnik

Pravljичne minutke in literarni utrinki

Knjižnica je prostor, kjer je zbranih tisočero zgodb. Vsaka nam ob branju pričara novo pokrajino domišljijskega sveta. A le malokdaj pomislimo, da nam je relief te pokrajine zarisal avtor. Pesniki, pisatelji, pravljicarji ostanejo v ozadju, ko nas posrka zgodba. V novem letu smo se v Knjižnici A. T. Linharta odločili, da jih postavimo v ospredje. Začeli smo s projektoma Literarni utrinki in Pravljичne minutke. K sodelovanju smo povabili ustvarjalce iz domačega okolja, da sami preberejo od-

lomke iz svojih del. Tako so nastali kratki filmi Petre Mlakar, Barbare Hanuš, Natalije Šimunovič, Majde Srna in Ingrid Peinkicher. Dela Polone Škrinjar sta prebrali hčerka Polona Zalokar in vnukinja Lucija Benedičič. K sodelovanju bomo v prihajajočih mesecih povabili tudi avtorje iz gorjanske, blejske in bohinjske občine.

Literarni utrinki so odlomki iz del za odrasle in jih objavljamo ob torkih na knjižničnem Facebook profilu, Instagramu in Youtubu. Ob četrkih pa je čas za

otroške Pravljичne minutke. Če jih boste zamudili, vam bodo na voljo tudi na naši spletni strani. Poskrbeli bomo, da ne ostanejo zgolj enkratni utrinki, ki utonejo v pozabo, ampak kot dobre zgodbe pustijo svoj pečat v gledalcu, bralcu in času. Spremljajte nas.

:: Silva Kos, Knjižnica Antona Tomaža Linhartaradovljica

Božičkova pustolovščina na Homu

Najlepše je razveseliti otroke. Meta Vodnjov in Lucija Vidic vedno poskrbita za izvirne ideje ob izpeljavi decembrskih dogodkov. Kako lepo je slišati vaščane, ki ob srečanju na cesti povedo, kako so bili otroci veseli, kako so hiteli razlagat, kaj vse se jim je pripetilo. To je največ, kar šteje. To nam da zagon za nove projekte. Beseda in pohvala res nič ne staneta, njun učinek pa seže globoko.

Bila je sobota, 19. 12. 2020, ko se je na Homu ustavil Božiček. Prišel je zelo zgodaj in tako poskrbel za varnost ter otroke razveselil s pustolovščino. Izpred Kulturnega doma v Zasipu, kjer je otroke

čakala tretja uganka (prvi dve so ob prijavi družine prejele po e-pošti), so se odpravili skozi vas in po poti iskali nove namige. Ko so uspeli rešiti prav vse, so lahko odklenili ključavnico kožarice. Tam jih je čakalo Božičkovo pismo in težko pričakovana darila.

Tudi pri darilih vedno poskušamo biti praktični in ekološki. Hvala Ani Tolar za izvrstno opravljeno šiviljsko delo, Gozdnemu možu za unikatne zapestnice in Turističnemu društvu Zasip za pomoč pri delnem financiranju daril.

:: Meta Vodnjov za KUD Kamot Zasip

Dedek mraz na Bohinjski Beli

V preteklih letih je decembra otroke z Bohinjske Bele v Domu krajanov obiskoval Dedek Mraz s spremstvom. Lanskega decembra pa je bil zaradi preventivnih ukrepov ob pandemiji dom zaprt, druženja niso bila dovoljena. Prav tako smo vsako leto decembra skupaj z Občino Bled in Krajevno organizacijo Rdečega križa organizirali družabno srečanje za naše seniorje – krajanke in krajanje, starejše od 70 let. Ukrepi ob pandemiji koronavirusa so nam preprečili tudi to.

Na Svetu KS Bohinjska Bela smo se odločili, da bomo Dedka Mraza poklicali in mu predlagali, naj otroke vseeno obišče in jim prinese darila kar domov. S krajevno organizacijo Rdečega križa Bohinjska Bela smo se dogovorili, da bomo Dedka Mraza prosili, naj obišče še seniorje in tudi njim prinese skromna darila, ko bodo že prikrajšani za družabno srečanje.

V soboto, 19. decembra, se je Dedek Mraz pripeljal s kočijo. Čeprav svojega prihoda ni obešal na veliki zvon, ga je nekaj otrok že čakalo pred domom. Obdaril jih je, nato pa nadaljeval z obiski po vasi. Obiskal je vse hiše, kjer so doma otroci in naši seniorji. Po ozkih vaških ulicah ga je s kočijo vozil kočijaž Žan, kjer pa je bila pot preozka, se je podal kar peš. Upamo, da so bili veseli tako otroci kot seniorji, da

jim je Dedek Mraz pričaral vsaj malo prazničnega vzdušja. Dedek Mraz se zahvaljuje vsem, ki so mu pomagali, še posebej pa kočijažu Žanu in gospodu Toniju Mežanu za prevoz, mi vsi pa srčno želimo in

težko čakamo, da bi se življenje vrnilo na stare tire, da bi se spet družili in se veselili v našem Domu krajanov.

:: Anton Jamar

Novice s Srednje šole Jesenice

Na Srednji šoli Jesenice izobražujemo v programih predšolska vzgoja, zdravstvena nega, strojni tehnik in mehatronik operater. Delamo dobro, saj smo v preteklih dveh letih imeli diamantne in zlate maturante v vseh treh štiriletnih programih. Prag Srednje šole Jesenice so letos prvič prestopile tudi tri dijakinje z Bleda, ki želijo postati vzgojiteljice. Melanija Mencinger, Ines Mujkić in Ana Požar o šoli pravijo: »Že prvi šolski dan, ko smo prvič prestopile prag šole, je bil poln presenečenj. Ob toplém sprejemu profesorjev smo se počutile res dobrodošle. Tako je bila že naša prva izkušnja prijetna, naslednji tedni pa so samo še potrdili dober prvi vtis.« Dijakinje so sicer kmalu morale zapustiti učilnice in preiti na izobraževanje na daljavo.

Čas, ko učilnice samevajo, smo izkoristili tudi za nadaljevanje obnove šole. Zamenjali smo streho in končali nujno sanacijo sten stavbe šole. Trudimo se, da bi dijakom zagotovili dobre pogoje za izvajanje pouka. Letos smo tako prenovili plešno učilnico, dobili pa smo tudi nov glasbeni studio. Prenovili bomo tudi učilnico za mehatroniko. Urejamo nov kabinet za kozmetiko. Dijaki zdravstvene nege bodo že septembra lahko izbirali med predmetom Nega kože in nohtov in predmetom Gibanje za zdravje in rehabilitacija. Izbirna predmeta bosta odlična podlaga za vse, ki bi želeli svojo poklicno pot nadaljevati v smeri kozmetike ali fizioterapije.

SŠ Jesenice želi biti tudi športnikom prijazna šola. S tem šolskim letom smo tako tudi prvič omogočili dijaku s statusom vrhunškega športnika, da bo vse obveznosti letnika opravil na daljavo, ne glede na to, kako poteka pouk za ostale dijake.

:: Monika Lotrič, ravnateljica

EKONOMSKA GIMNAZIJA IN SREDNJA ŠOLA RADOVLJICA

EKONOMSKA
GIMNAZIJA

EKONOMSKI
TEHNIK

MEDIJSKI
TEHNIK

INFORMATIVNI DAN

PETEK, 12. 2. 2021, OB 9. IN 15. URI
SOBOTA, 13. 2. 2021, OB 9. URI

www.egss.si

Informativni dnevi na EGSŠ Radovljica

Vljudno vabljeni na informativne dneve na Ekonomski gimnaziji in srednji šoli Radovljica, ki bodo potekali v petek, 12. februarja, ob 9. in 15. uri in na pustno soboto, 13. februarja, ob 9. uri.

Zaradi izrednih razmer bodo tokrat potekali na daljavo, povezave pa dobite na spletni strani naše šole. Izbirate lahko med naslednjimi programi: ekonomska gimnazija, ekonomski tehnik in medijski tehnik.

Pridružite se nam na virtualni način in spoznajte poklice prihodnosti!

:: Dijaki in zaposleni na EGSŠ Radovljica

Šolanje izza ekranov

Anemari Rihtaršič je dijakinja 3. letnika ekonomske gimnazije na EGSŠ Radovljica in se letos kot vsi ostali šolarji že tri mesece izobražuje na daljavo. In kaj meni o tem?

»Večtedensko šolanje na daljavo je spremenilo življenje najstnikov. Mislim, da si nihče ni mislil, da se bo to res zgodilo, predvsem pa da bo trajalo tako dolgo.

Šolanje na daljavo je res drugačno od klasičnega šolanja v šoli, a v razmerah, v katerih smo, je to očitno edina pot. Kakšen pa ima vpliv na vse šolarje? Na žalost se bo to poznalo na naši izobrazbi, saj tudi če se profesorji trudijo, dijakom manjka ta dobra stara fizična prisotnost v šoli. Sama zelo pogrešam ta občutek, da smo vsi v razredu, da se učimo, da popisujemo s table, da se med odmore pogovarjamo itd. Včasih je kar težko organizirati dan, saj pride do trenutkov, ko imamo mladi probleme s koncentracijo med urami na daljavo, saj nas nič ne ustavlja, da z mislimi odtavamo daleč proč od šolske snovi. Mnogim se je volja do dela kar precej zmanjšala, zato upam, da se kmalu vrnem nazaj v šolo. Kdo bi si mislil, da bomo tako pogrešali šolo?»

:: Ana Hlebanja za EGSŠ Radovljica

To leto je prišel Dedek Mraz kar k nam v vas

Leto 2020 se je zaključilo. Končno! Zdaj smo polni upanja in si želimo, po Domitceljevo :»... da po novem letu boljše bo ...«. Iz vsake slabe stvari se izlušči tudi kaj dobrega. Tako smo se, kljub temu, da smo že preveč tednov neizmerno naražen, s podružničnih šol to šolsko leto lahko pridružili nekaterim skupnim dogodkom celotne OŠ Bled. Namreč, še nikoli prej nismo izvedli skupnega Plemljevega dne, kot smo ga lani novembra in še nikoli prej se na zadnji dan v letu nismo mogli družiti prav vsi na OŠ Bled (s podružnicama). Skupaj smo bili na proslavi ob dnevu samostojnosti in enotnosti, pa čeprav le preko »modre« povezave. In tako so lahko tudi naši učenci, prvič, s ponosom, občudovali svoje starejše sorojence ali prijatelje, kako suvereno se znajo pripraviti in ubrano izpeljati tako velik dogodek za celotno šolo. Slišali in spoznali so nekatere učitelje, ki jih bodo kmalu poučevali. Pa čeprav preko MsTeamsov. Vsi smo vse dobro slišali in vse dobro videli – vsi smo bili v prvi vrsti. No ja, vzemimo tako. Bili smo skupaj. Že ta občutek je lep.

Ta skupni dogodek, 24. decembra, smo nato nadaljevali še s skupnim vklopom na proslavo in zaključek na POŠ Ribno. S kulturnim programom, ki so ga pripravili učenci Radia Strgavnik z učiteljico Anjo in glasbenimi točkami Tine, Valentine in Martina, smo se skupaj poslovili od leta. Še rajali smo ob koncu. Učiteljica Dora nas je razveselila s kolesom sreče, kjer so se vrtele naše glasbene želje, ki smo jih pridno zbirali ves teden. Potrudili smo se in bili SKUPAJ.

Namesto Božička, ki nas je včasih presenetil na ta dan v šoli, nas je, tokrat kar preko video klica, pozdravil sam Dedek

Mraz. Iskal nas je prejšnji večer v Zadrugnem domu, pa se mu je zdelo, da zaradi vseh ukrepov, ki se jih tako pridno držimo, ne bo ne igrice in ne otrok ter se nam je pridružil kar tako, na video klicu. Podal nam je vse napotke za postavitve markacije (beri novoletna smrečica), kako pridni moramo biti še do konca leta in naprej, nam povedal, da starka Zima to leto res pride z vsem snegom, kar ga ima, pa da nas v šoli čaka lepo darilo ... in obljubil, da nas pride obiskat. In res je prišel! Na zadnjo nedeljo v letu, 27. decembra, se je kar s kočijo, v spremstvu svojih škratov ter snežaka, ki mu pomagajo pri obdaru, zapeljal po vaseh naše krajevne skupnosti. Potrudil se je in skušal obiskati še tako odročen kotiček vsake vasi. Na dvoriščih in ob poteh so ga pričakali otroci, ki so se razveselili drobnih, sladkih darov, on pa vseh otrok. Ja, kar prehiter je bil ponekod. No, ampak je obljubil, da drugo leto spet pride. Pa se malo dlje časa zadrži. Ja, tudi zanj je bilo to malce drugačno, čeprav prijetno srečanje z otroki.

Veseli smo, da si je Dedek Mraz vzel čas in nam polepšal to hladno nedeljsko jutro ter nas napolnil s prijetno toplino. Kar bolj radostno smo vstopili v novo leto, z upanjem na boljše. Za vse.

:: Kolektiv POŠ Ribno

Veseli december na daljavo

December je čas, ko se na Podružnici Bohinjska Bela dogajajo same prijetne stvari. Tudi tokrat so se, sicer malo drugače, na daljavo. V decembru običajno izdelujemo novoletne voščilnice, s katerimi razveselimo starostnike. Letos to ni bilo mogoče, kljub temu pa so naši učenci pridno zavijali rokave in doma izdelali čudovite voščilnice, ki so jih prijazno poklonili šoli. Z njimi smo se spomnili na tiste, s katerimi sodelujemo. Učiteljice smo poskrbele za praznično vzdušje. Zimsko smo okrasile šolska okna in učencem natresele kup idej za ustvarjalno preživljanje časa. Domove so okrasili s čudovitimi, doma narejenimi adventnimi venčki, izdelovali praznične dekoracije iz naravnih materialov in zadišalo je tudi po domačih piškotih. Fotografije izdelkov, ki so nam jih pošiljali, so bile navdih za nove ideje in v nas ohranjale optimizem in upanje, da se kmalu vidimo v šoli. Ob koncu leta običajno v šolski telovadnici pripravimo Pokaži, kaj znaš. Tokrat smo ga prvič izvedli na daljavo. Povezali smo se v skupno srečanje in začetna trema, kako nam bo uspelo, je hitro minila. Vsak razred je pripravil svoje presenečenje. Petje, deklamacije in igranje inštrumentov je ogrelo naša srca. To, da smo se lahko videli, si pomahali in zaželeli srečno novo leto, je bilo neprecenljivo. Veselimo se novega leta in naše misli so polne pričakovanj, da bomo čim več časa preživeli v šoli!

:: Urša Beber, Podružnica Bohinjska Bela

Delovanje vrtca v času epidemije

Vrtec Bled je v času zaprtja vrtcev zaradi epidemije, po sklepu župana o izjemah ob zaprtju vrtcev, omogočal varstvo in vzgojo otrokom, kjer sta bila oba starša zaposlena in varstva za otroke nista mogla zagotoviti na drug način.

Organizacija dela je bila v tem času precej specifična, saj je bilo v skupinah, po priporočilih za preprečevanja širjenja nalezljivih bolezni, v vrtcu precej manj otrok kot običajno. Tedensko smo starše povprašali o potrebi po varstvu za prihajajoči teden in na podlagi prijav oblikovali skupine. Bratci in sestre so bili skupaj v skupinah, saj smo s tem zmanjšali možnost prenosa morebitnih okužb v več skupin. Strokovni delavci so ves čas delali z zaščitnimi maskami in skrbeli za dodatno razkuževanje. Prav tako se otroci iz različnih skupin niso med seboj družili, ni bilo jutranjega in popoldanskega združevanja otrok. Vsaka skupina je bila mehurček zase.

Kljub zaprtju vrtcev in vsem priporočilom ter omejitvam pri delu pa smo se zaposleni zelo potrudili, da je bilo otrokom (tako tistim doma kot tudi tistim v vrtcu) karseda lepo in da smo ostali povezani. V sklopu projekta Krepimo družine smo želeli, da smo zaposleni v pomoč staršem v tem času, zato smo z njimi in otroki sodelovali na različne načine. Odprli smo profil Vrtca Bled na družbenem omrežju Facebook, kjer staršem nudimo podporo in svetovalno dejavnost, da bi olajšali vlogo starševstva.

Vzgojitelji so redno sodelovali z otroki, in sicer na daljavo: pošiljali so jim e-sporočila, se posneli in posredovali posnetke, z otroki so se srečevali preko aplikacije Zoom, pošiljali fotografije (spomini na vrtčevsko dogajanje, kaj počnejo doma),

voščila za rojstne dneve, ideje za preživljanje prostega časa, po pošti so otrokom poslali pakete z materialom za izdelavo novoletnih voščilnic ...). Ker nas letos Dedek Mraz v vrtcu ni mogel obiskati, smo to rešili tako, da smo otrokom posredovali posnetek čarovnika Tonija, ki je posebej za naše otroke povabil Dedka Mraza. Tako smo poskrbeli, da je dobri mož kljub trenutnim razmeram »obiskal« vsakega otroka in ga razveselil, navihani čarovnik Toni pa je poskrbel za smeh otrok na domačem kavču. V sodelovanju z Bled TV smo posneli tudi pravljice za otroke, ki so jih predvajali na televiziji, staršem pa smo posredovali tudi povezave za ogled. Otroci, ki so v tem času obiskovali vrtec, so v prijetnem okolju ustvarjali, spoznavali nove prijatelje, se igrali, preizkušali nove stvari, veliko časa preživeli na prostem, saj je zapadel prvi sneg, pekli piškote, plesali in okrasili vrtec. V decembru smo si pričarali praznično vzdušje: prižgali smo lučke, Miklavžu nastavili pehar, izdelali voščilnice, lanterne, narisali in napisali pisma starostnikom iz doma upokojenec v Radovljici, imeli slavnostno kosilo in se posladkali s potico.

Da pa je delo dobro potekalo in da smo ostali povezani, smo se tudi zaposleni večkrat podružili na Zoom srečanjih.

Naše glave so polne idej, za katere že komaj čakamo, da jih bomo lahko ponovno udeležali in naša srca so polna toplote, katero želimo zopet deliti med naše najmlajše.

Verjamemo, da vsi (otroci, starši in zaposleni) že komaj čakamo, da se ponovno vrnemo v vrtec in otrokom damo, kar jim pripada. To je srečno otroštvo.

:: Kolektiv Vrtca Bled

Februar v znamenju biatlona

Od 9. do 21. februarja bo na Pokljuki svetovno prvenstvo v biatlonu, v teh dneh bo Bled vsaj za nekaj dni ponovno zaživel. Tekmovalci in tekmovalke, njihove ekipe ter predstavniki in predstavnice medijev bodo namreč v času prvenstva bivali večina na Bledu.

Tako bodo po podatkih organizatorja poleg namestitev na Pokljuki na Bledu v prvenstvo vključeni Rikli Balance Hotel, Astoria, Ribno, Hotel Triglav Bled, Lovce, Park ter tudi nekatere večje zasebne apartmajске hiše in turistične kmetije. Glede na izjemno slabo stanje v turistični panogi je letošnje prvenstvo obliž na velike rane turističnega gospodarstva, ki se bodo celile še leta. Kaj vse je epidemija povzročila panogi, bomo zares videli šele čez čas, ko se bo pokazalo, koliko ljudi je iz turizma nepreklicno odšlo in koliko zares dobrih strokovnjakov je panoga izgubila za vedno.

Žal bomo letos tekmovanja lahko spremljali le po medijih, kljub vsemu pa je prvenstvo za Bled izjemnega pomena.

Maskota je škrat Jurček

Takole so zapisali organizatorji:

»Že več kot 20 let na Pokljuki gostimo najboljša biatlonce sveta na mednarodnih tekmovanjih najvišjega nivoja: svetovnih pokalih. Pokljuka leži v osrčju narave in povezavo ter predstav o sobivanju z njo je že od začetkov simboliziral gams, maskota poključskih tekmovanj. Ker predstavlja bližajoče se IBU-svetovno prvenstvo v biatlonu 2021 največji zimsko-športni

dogodek v Sloveniji do sedaj, se je organizator, Organizacijski odbor Pokljuka, odločil, da ob tej priložnosti predstavi **novi maskoto – poključskega škrate**. Poključski škrat, gamsov prijatelj, je junak zgodbe, ki mladim rodovom prinaša sporočilo o pomenu varovanja narave in gibanju ter ukvarjanju s športom.

Poključski škrat Jurček je glavni junak nove, **zelo posebne slikanice Zaklad poključskih škratov**. Slikanica Zaklad poključskih škratov je nastala v pričakovanju izjemnega športnega dogodka, ki ga Pokljuka gosti februarja 2021: že omenjenega **IBU-svetovnega prvenstva v biatlonu**. Ne le obeti nove športne pravljice, pač pa tudi pravljica pokrajina in bogata naravna in kulturna dediščina Pokljuke so navdihnili zgodbo o poključskih škrahtih.

Slikanica je plod dela vrhunskih slovenskih ustvarjalcev, mladinskega pisate-

lja Žige X. Gombača in ilustratorja Gorazda Vahna. Zaklad poključskih škratov je zgodba o tem, kako so škratje s složnostjo premagali urok uničevanja narave. Spodbuja nas k temu, da naravo varujemo in raziskujemo njene skrivnosti, tudi pravljici svet poključskih škratov, ki so varuhi poključskega zaklada in navdušeni telovadci.«

Srečno!

:: RP

Blejski lokalni izbor se nadaljuje

Turizem Bled bo letos nadaljeval z aktivnostmi v okviru kolektivne blagovne znamke Blejski lokalni izbor.

Načrtujemo delavnice in ocenjevanja za področja rokodelskih in umetniških izdelkov, prehranskih izdelkov in gastronomsko ponudbo. Prva delavnica bo predvidoma 25. 2., če bodo razmere to seveda dopuščale. Naslednja alternativna datuma sta 25. 3. 2021 in 22. 4. 2021. Po delavnici bomo objavili še termin ocenjevanj. V letošnjem letu načrtujemo izvedbo študijske ture »Od vrat do vrat«. Tudi letos bodo na voljo individualna svetovanja ponudnikom, za katere skrbi dr. Jana Vilman Proje. Prvi termini so na voljo že v petek, 29. januarja.

Turizem Bled v letošnjem letu kot pomoč pri prodaji ali razvoju doživetij načrtuje tudi izobraževanje za ponudnike izdelkov in storitev. V načrtu je zagon

spletne trgovine za prodajo izdelkov s certifikatom BLS. Septembra je Turizem Bled izvedel digitalno kampanjo za promocijo znamke Blejski lokalni izbor/Bled Local Selection na slovenskem in italijanskem trgu. Prek dveh kanalov, Googla in Facebooka, so oglasi dosegli več kot 2,7 milijona uporabnikov. V januarski izdaji revije Pet zvezdic je objavljen obsežen članek o znamki Blejski lokalni izbor, ki ga je pripravila dr. Tanja Lešnik Štuhec.

Slovenija je v letu 2021 Evropska gastronomska regija. S tem računamo na večjo prepoznavnost tega področja in večje učinke celotne dobaviteljske verige.

:: Maja Pančur, Turizem Bled

Opravičilo!

Pri objavi članka z naslovom Plemljev dan na OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled v mesecu decembru 2020 smo navedli napačno ime ene od nastopajočih učenk, ki je sodelovala pri programu.

Učenka, ki je sodelovala, je **Petra Frelih** in ne Petra Ferjan, kot smo pomotoma zapisali.

Za napako se iskreno opravičujemo.

:: OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled

Tračne in verižne žage

LOGOSOL

Svetovna uspešnica
že od 6.660,00€+ddv
(B751 13KM /8kW)

ŠVEDSKA
KVALITETA

www.logosol.si

(model na sliki vsebuje dodatno opremo)

Prochrom-comp d.o.o., Šobčeva cesta 12b, 4248 Lesce, tel: 04 53 78 210, E-mail: info@logosol.si

Mizarski delovni pulti

www.prochrom-comp.si

T: 04 53 78 210

special steel & compressed air machines
**PROCHROM
COMP** d.o.o. BLED

POGREBNE STORITVE

NOVAK

Anton Novak d.o.o.
Hraše 19, Lesce

- ✚ prevozi in ureditev pokojnikov ter pokop z žalnim sprevodom
- ✚ velika izbira krst in žar
- ✚ ureditev vseh potrebnih dokumentov
- ✚ organizacija in izvedba pogrebnih ceremonialov na pokopališčih v občinah Bled, Gorje, Radovljica in Bohinj.

DEŽURNA SLUŽBA:

04 53 33 412

041 655 987

040 887 112

Sprejemamo naročila za sveče in suhe ikebane, žalne ikebane, šopke, poročne šopke in aranžmaje ter aranžiranje daril.

TOP PELETI!

**SLOVENSKI PELETI
BREZ LUBJA**

A1 KVALITETA

MOŽNOST DOSTAVE

041 295 125

Miha Špindler s.p.

OPTIKA MESEC BLED
Poslovni center Union,
Ljubljanska cesta 11, Bled
T: 08 205 77 97

OPTIKA MESEC JESENICE
Cesta maršala Tita 31, Jesenice
T: 04 583 26 63

OPTIKA
korekcijska očala
mehke in poltrde kontaktne leče
modna sončna očala
športna sončna očala
sončna očala z dioptrijo
očala na naročilnico ZZZS

OČESNA AMBULANTA
optometrijski pregledi
okulistični pregledi
predpisi kontaktnih leč
okulistični pregledi za podaljšanje
vozniškega dovoljenja

Zmanjšajte možnost okvar!

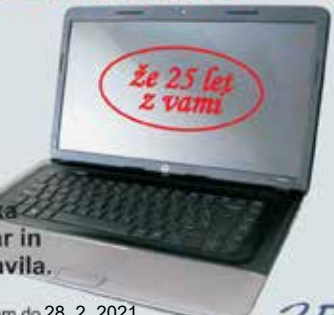
- Pregrevanje
- ropot
- počasno delovanje

so znaki za **alarm**

Ne odlašajte!
Pravočasno čiščenje
prenosnega računalnika
zmanjša možnost okvar in
visokih stroškov popravila.

Samo 41,18€ s kuponom do 28. 2. 2021

3BM d.o.o., Cesta železarjev 7a, 4270 Jesenice,
www.3bm.si, 3bm@siol.net, tel.: (04) 58-36-444

***10% Kupon**

3BM
elektronika in mikropočitalniki

DATRIS

PRODAJA TRDIH IN TEKOČIH GORIV
ALPSKA C. 43, 4248 LESCE

Kurilno olje vrhunske kvalitete!

Naročila na 080 2341 in narocila@datris.si

POGREBNA SLUŽBA ZVONČEK

Na voljo smo vam 24 ur na dan!

T: 041/ 963 - 031

Uredimo vso potrebno dokumentacijo.
Organiziramo prevoz pokojnika.
Priskrbimo pogrebno opremo po vaši želji.
Izdelamo trendne CVETLIČNE ARANŽMAJE.
Poskrbimo za dekoracijo poslovnih vežic.
Organiziramo pogrebno slovesnost.

NOVO!
UREDIMO VSE POTREBNO ZA POGREB
TUDI V OBČINAH **GORJE** IN **BLED**!

W: www.pogrebnaslužba-zvoncek.com

**KUPON FEBRUAR
2021**

10%

**NA IZBRANI ARTIKEL
IZKLJUČNO ZA IZDELKE MCL**

Sedež:
MCL Mesni center Luka d.o.o.,
Cesta Kokrškega odreda 26, 4294 Krize

Trgovine:
MCL Mesni center Luka d.o.o., Cesta
Kokrškega odreda 26, 4249 Krize,
tel. št. 040/294-444
SPB Mesnica Domžale, Ljubljanska cesta 82,
1230 Domžale, tel. št. 01/72-98-474
Union center Bled, Ljubljanska cesta 11,
4260 Bled, tel. št. 04/57-80-121

Kupon velja v februarju 2021 // Za kupce MCL parkiranje brezplačno
*Kuponi se ne seštevajo. Popust velja izključno za izdelke MCL.

**KUPON FEBRUAR
2021**

10%

**NA IZBRANI ARTIKEL
IZKLJUČNO ZA IZDELKE MCL**

Sedež:
MCL Mesni center Luka d.o.o.,
Cesta Kokrškega odreda 26, 4294 Krize

Trgovine:
MCL Mesni center Luka d.o.o., Cesta
Kokrškega odreda 26, 4249 Krize,
tel. št. 040/294-444
SPB Mesnica Domžale, Ljubljanska cesta 82,
1230 Domžale, tel. št. 01/72-98-474
Union center Bled, Ljubljanska cesta 11,
4260 Bled, tel. št. 04/57-80-121

Kupon velja v februarju 2021 // Za kupce MCL parkiranje brezplačno
*Kuponi se ne seštevajo. Popust velja izključno za izdelke MCL.

**KUPON FEBRUAR
2021**

10%

**NA IZBRANI ARTIKEL
IZKLJUČNO ZA IZDELKE MCL**

Sedež:
MCL Mesni center Luka d.o.o.,
Cesta Kokrškega odreda 26, 4294 Krize

Trgovine:
MCL Mesni center Luka d.o.o., Cesta
Kokrškega odreda 26, 4249 Krize,
tel. št. 040/294-444
SPB Mesnica Domžale, Ljubljanska cesta 82,
1230 Domžale, tel. št. 01/72-98-474
Union center Bled, Ljubljanska cesta 11,
4260 Bled, tel. št. 04/57-80-121

Kupon velja v februarju 2021 // Za kupce MCL parkiranje brezplačno
*Kuponi se ne seštevajo. Popust velja izključno za izdelke MCL.

**KUPON FEBRUAR
2021**

10%

**NA IZBRANI ARTIKEL
IZKLJUČNO ZA IZDELKE MCL**

Sedež:
MCL Mesni center Luka d.o.o.,
Cesta Kokrškega odreda 26, 4294 Krize

Trgovine:
MCL Mesni center Luka d.o.o., Cesta
Kokrškega odreda 26, 4249 Krize,
tel. št. 040/294-444
SPB Mesnica Domžale, Ljubljanska cesta 82,
1230 Domžale, tel. št. 01/72-98-474
Union center Bled, Ljubljanska cesta 11,
4260 Bled, tel. št. 04/57-80-121

Kupon velja v februarju 2021 // Za kupce MCL parkiranje brezplačno
*Kuponi se ne seštevajo. Popust velja izključno za izdelke MCL.

Zagotovite si svoj izvod v
prednaročilu ~~25,00~~ **20,00 €**
avtobiografija

ČARODEJ TONI

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Tel.: _____

Mail: _____

Št. izvodov: _____

Vaše podatke bomo hranili v skladu z GBDR.

Podpis: _____

Naročila preko obrazca, katerega pošljete na:
Anton Mežan s.p. Grajska c. 12, 4260 Bled
ali kontaktirajte: toni.bled@siol.net,
M: 041-710-970

Tčarodej Toni

Toni Mežan

Avtobiografija kmečnega fanta, čarobnega umetnika in lokalnega politika

**Za nakup v prednaročilu
poleg knjige prejmete:**

- 👉 osebno posvetilo avtorja
- 👉 povabilo avtorja na predstavitev knjige
- 👉 knjižno kazalo
- 👉 sodelovanje v žrebanju za družinski vikend paket v Termah Banovci, vikend z Oplom in druge nagrade

BLEJSKE NOVICE

PEUGEOT

PIKA NA i

**ZIMSKÉ PNEVMATIKE S PREMONTAŽO
OB NAKUPU NOVEGA VOZILA PEUGEOT**

PEUGEOT PRIPOROČA TOTAL *Bonje možno vnovčiti le za nakup in premontažo pnevmatik, ki so kupljene pri pooblaščenih prodajalcih in serviserjih Peugeot v Sloveniji ob nakupu in dobavi novega osebnega vozila v času 1.1. – 15.3.2021 in sicer pri pooblaščenem prodajalcu, kjer je bilo vozilo kupljeno in dobavljeno. Bona ni možno zamenjati za gotovino oziroma drug izdelek. Bon ni prenosljiv na drugo osebo. V primeru, da je vrednost zimskih pnevmatik in premontaže večja kot 300 EUR, razliko doplača kupec. V primeru, da je vrednost zimskih pnevmatik in premontaže manjša kot 300 EUR, se kupcu razlika ne povrne in je ni možno zamenjati za drug izdelek.

AVTO PARTNER d.o.o., Cesta železarjev 27, 4270 Jesenice, tel. 04 583 6660